УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.

Vol. XIII. No. 45 Edmonton, Alberta, Tuesday. November 5, 1940. Едмонтон, Алберта, понеділок,5. листопада, 1940. Число 45. Рік XIII.

ІТАЛІИСЬКА ОФЕНЗИВА В ГРЕЦІЇ НЕ МАЄ УСПІХУ

ГРЕКИ ХОРОБРО БОРЯТЬСЯ. — ІТАЛІЙСЬКІ ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ БЕЗЗАХИСТНІ ГРЕЦЬКІ МІСТА. — ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ПРИЙШЛА НА ПОМІЧ ГРЕЦІЇ.

Дня 27 жовтня почалася італійсько-грецька війна нападом Італійців на грецьку територію. Італійці вдарили з Альбанії, яку вони зайняли в квітні 1939 року. Офензиву повели спершу в північно-західній частині Греції, в напрямі на місто Яніна, віддалене 30 миль від альбанської границі. Це гористий терен і без доріг. Комунікація між Грецією й Альбанією відбувається через гірські провали і ті просмики Греки уфортифікували а укріплену лінію назвали іменем свого премієра ґен. Метаксаса.

Знайшовшись у такім терені Італійці не можуть використати змеханізованих військ. Ще до того через кілька днів падали дощі й розмокла земля. Та головною перешкодою, яка заступила шлях Італійцям, це грецьке військо. Греки обсадили гори і незвичайно завзято відбивають наступи італійської піхоти. Кореспонденти подають, що часто приходить до рукопашних боїв, перед якими Італійці звичайно втікають. Та Італійці чисельно сильніші а їх повітряна фльота без порівнання більша від грецько. І тому, хоч з великими втратами, Італійці посуваються вперед і в суботу підійшли на 12 миль від Яніни.

В пятницю почалися бої також здовж фронту, де сходяться границі Греції, Альбанії і Югославії. Італійська піхота, підпоможена тяжкою гірською артилерією й літаками, почала сильно атакувати грецькі позиції в провалі Пісодерія. Наступ вийшов з альбанського міста Коріца й вимірений проти грецького міста Фльоріна, около 30 миль від границі. Греки стримали італійську офензиву на тім участку і Італійці дорого мусять заплатити, щоб здобути Фльоріну. Та раз її здобувши, вони вийдуть на биті дороги і зможуть впровадити змеханізовані війська до дальших боїв. З Фльоріни одна дорога веде на полудне, друга на схід до Сальонік, куди Італійці плянують головний удар.

З Білгороду доносять, що дотепер мають Італійці одинокий успіх тільки в секторі Яніни, де вони дійшли до ріки Калмас. Та це другорядний бойовий терен; головний той, що з Фльоріни веде до Сальонік.

Греки не ограничуються до самої оборони й переходять до офензивних випадів. Один відділ перейшов альбанську границю, напав на три пости і взяв у полон 163 Італійців.

Греки окружили альбанське місто. Взяли в полон 1,200 Італійців і знищили 30 танків.

Італійські літаки бомбардують грецькі порти, аеродроми й міста. Найсильніше бомбардували Сальоніки, Патрас в коринтійськім заливі, порт Пірей коло Атен і остров Корфу. Грецької столиці Атен не зважилися ще бомбардувати з огляду на старинні памятки в тім місті. В суботу згинуло 300 цивільних осіб від італійських бомб у більших містах Греції й на островах. Невеличка грецька повітряна фльота відплачує по змозі за ті напади і знищила італійську летничу базу в Коріці, а іншу ушкодила.

З Югославії доносять: Грецькі літаки при допомозі британських літаків продовжують напади на італійські війська здовж боєвої лінії, а в запіллі, серед диких альбанських гір, бомбардують італійські бази постачання.

До лондонського часопису "Ексчендж Телеграф" доносять з Югославії, що грецьке військо окружило містечко Коріцу, положене в Альбанії сім миль від границі. Упадок Коріци неминучий.

Інше звідомлення каже, що в бою, який відбувся перед окруженням Коріци, Греки взяли в полон 1,200 Італійців і знищили 30 літалійських танків.

Британська поміч для Греції.

Між Британією і Грецією існує договір з 1939 року, в якому Британія зобовязалася боронити Грецію вразі нападу на неї з боку Італії чи Німеччини. Виконуючи зобовязання, Британія прийшла на поміч Греції від першого дня війни.

Перший лорд адміраліції Александер оповістив у неділю, що британські війська висіли на грецькій території. "Є там наша фльота, є літаки, що бомбардували Неаполь. Що можемо дати, те дамо" — сказав Александер. Англія дала Греції також фінансову поміч, позичаючи їй $89,000,000.

Вісти про мілітарну поміч Британії для Греції є скупі, однак відомо, що британські війська зайняли найбільший грецький остров Крету, не допустили Італійців до окупації острова Корфу, заложили повітряні й морські бази в полудневій Греції, а літаки бомбардують Додеканезькі острови й помагають Грекам на альбанськім фронті.

До Атен прибув з Єгипту британський генерал в характері звязкового старшини.

Москва заперечила.

Появилася була вістка з Румунії, що Совєти переслали 156 своїх літаків для Греції. Літаки мали бути перевезені кораблями до Туреччини, а з Царгороду залізницею до Сальонік.

Цю вістку в Москві заперечено як неправдиву.

Корабель "Сити оф Бенарес" віз діти з Англії до Америки. По дорозі німецька підводна лодка затопила корабель. На одній ратунковій лодці (на світлині) 6 дітей, 40 мужчин і одна жінка вісім днів і ночей пливали на розбурханім морі, без їди й води і серед зимна, доки їх не виратував воєнний корабель.

СОВЄТСЬКА МОВЧАНКА ПОМАГАЄ НІМЕЦЬКІЙ ДИПЛЬОМАТІЇ

Велика Британія могла б зломити німецькі впливи на Балкані, коли б балканські держави знали, яке є властиве відношення Совєтів до Німеччини. Але так є, що ніхто цього не знає. Ходять тільки слухи, що таки прийшло до якогось тайного порозуміння між Совєтами й Туреччиною. Але певно цього ніхто не знає. Зате певно знають, що німецька дипльоматія предкладала Туреччині якісь тайні документи, з яких ніби то видно, що Совєти змагають до того, щоб дістати Туреччину під таку саму контролю, під якою тепер є балтійські держави.

Хто Буде Новим Президентом Злучених Держав

ТАКОЇ КАМПАНІЇ В АМЕРИЦІ ЩЕ НЕ ПАМЯТАЮТЬ

У вівторок, 5. листопада, населення Злучених Держав вибере нового президента. Хто буде ним — теперішній президент Френклин Розвелт, який кандидує на третій речинець, чи републиканський кандидат Вендел Вилкі — важко вгадати. Бо справи так стоять, що оба кандидати мають однакові вигляди на вибір. "Соломяне" голосування одної американської аґенції виказало, що як би вибори відбулися були 6. жовтня, коли Вилкі зачав свою кампанію, то Розвелт був би дістав 56 процент всіх голосів, а це дало б йому 410 електоральних голосів, тоді як на Вилкого впало б 121 голосів. (В Америці не голосують впрост на президента а кожний стейт вибирає означене число електорів з одної чи другої партії. Число електорів рішає про вибір президента). Однак від того часу ситуація змінилася в користь Вилкого. Виглядає, що оба кандидати дістануть майже однакове число голосів.

Вилкі повів в останніх двох тижнях сильну кампанію і вспів перетягнути на свою сторону велике число населення, яке на початку стояло за Розвелтом. Такий наглий зворот заскочив Розвелта і його виборчий штаб. Розвелт, що перше злеґковажив виборчу кампанію, хотів надолужити тепер страчений час і виголосив кільки промов у східних стейтах.

Вилкі не лиш запряг себе до тяжкої виборчої кампанії, виголошуючи нераз по кілька промов денно, але старається заапелювати до ріжних себе поборюючих груп. Він апелює до про-Британійців, домагаючись видатнішої матеріяльної помочі для Британії. Тих, що хочуть не допустити до втягнення Америки в війну, остерігає, що Розвелт втягає країну в війну. Закидає Розвелтові, що він не додержав своїх приречень з 1932 року, коли обіцяв стабілізацію американської валюти. Вилкі обіцює, що він розвяже економічні проблєми краю, що оживе здорове економічне життя а робітництво замість ьреліфу дістане постійну працю. Гостро виступає проти третьої президентури Розвелта, вказуючи, що Розвелт ломить американське неписане право і змагає до диктатури. Бо дотепер ні-один президент не був в уряді більше як через два речинці. І взагалі старається зєднати для себе всіх, що ворожо ставляться до внутрішньої і заграничної політики Розвелта.

Населення Америки переживає небувалу виборчу горячку. Та треба тямити, що й Розвелт має багато симпатиків і з того погляду вибори заповідаються цікавіше як котрі небудь за нашої памяти.

Британський Напад на Берлін

ЗАГРАВУ ВИДНО БУЛО НА 150 МИЛЬ ВІД МІСТА

Берлін зазнав у суботу вночі найсильнішого воздушного нападу за час війни. Британські летуни оповідали по повороті, що вогні від їх бомб були найбільшими, які вони бачили в Німеччині. Електрична стація в Клінґенбурзі горіла на просторі якої милі а заграву видно було на 150 миль.

Тяжко ушкоджено або знищено також 15 летничих майданів і склади ґазоліни в Німеччині й на окупованій нею території. В Берліні впали тяжкі бомби на три найважніші залізничі стації. Напад почався звечора й тривав дві години. Налет був несподіваним і захопив тисячі Берлінців у каварнях і на вулицях міста, і заставив зенітні батерії відповідати таким сильним вогнем, як ніколи дотепер.

Німецький комунікат не подає матеріяльної шкоди, згадує тільки, що кілька осіб було вбито в Берліні, а в Амстердамі бомба розвалила шпиталь, при чім згинуло 26 осіб.

Попереднього дня Королівська Повітряна Фльота скинула тони бомб на німецькі бази, пристані, фабрику зброї Круппа в Ессен. Вогні видно було на 60 миль з Північного Моря.

Німецькі напади на Англію продовжуються, хоч з меншою силою. Через дві доби Лондонці навіть мали спокій і вигідно спали в ліжках замість у пивницях. Більший напад був у суботу. Одна бомба ушкодила історичну палату, в якій уродився канадійський губернатор лорд Атлон.

Комунікат згадує промислову частину середущої Англії, Портсмавт та інші порти, які були бомбардовані в тижні. Та повітряні бої над Англією стали вже звичайним явищем і населення не багато ними переймається. Тимбільше, що протилетунська артилерія проганяє німецькі літаки з добрим вислідом.

Досить тільки просто й щиро прийняти науку Христа, щоб нам зясувалася та жахлива облудність, у якій живемо всі ми й кожний з нас.

ГІТЛЄР ВИСТУПИТЬ З "МИРОВИМИ" ПРОПОЗИЦІЯМИ

В дипльоматичних кругах у Вашинґтоні кружляють чутки, що Гітлєр виступить в найближчих днях з услівями, на яких він готовий є закінчити війну. Свої услівя має він оповістити в промові, яку виголосить перед райхстаґом.

Лондонська преса подала, що Гітлєр переслав свої пропозиції замирення до Злучених Держав, а один з часописів формулує їх так:

1. Британська Імперія непоконана й непідбита, остається такою, як тепер є.
2. Европа, підбита Німеччиною, останеться поза сферою інтересів Великої Британії.

Ці пропозиції мав передати німецький уряд Злученим Державам через свого амбасадора в Парижі. Запитаний про це державний секретар Кордел Гал у Вашинґтоні сказав, що до його вух дійшли "чутки" про те, що Гітлєр має виголосити мирову промову до німецького населення.

Англійська преса подає про ті пропозиції ще такі вістки:

Гітлєр є готовий підписати 10-літній пакт про взаїмний ненапад з Британією і Злученими Державами на услівях рівности.

ЮГОСЛАВІЯ ПОПРОБУЄ БУТИ НЕВТРАЛЬНОЮ

Югославія відкликала з відпустки всіх офіцерів і жовнірів, забезпечуючись проти можливих несподіванок збоку Німеччини, Італії й Угорщини.

Югославія, хоч постановила бути невтральною, все ж може змінити своє становище, коли б Італія пішла на Сальоніки. Бо зайняття Сальонік загрожувало б Югославії. Таке доносить з Білгороду Бритіш Юнайтед Прес.

Інші донесення говорять, що Югославія вмішалася б у війну тільки тоді, коли б Німці або Італійці нарушили її невтральність.

КИТАЙЦІ ЗАТРІВОЖЕНІ ЗРОСТОМ КОМУНІЗМУ

Навіть Китайці затрівожилися зростом сили комуністичної армії в північнім Китаю. Начальник Китаю ґен. Чіянґ Кай Шек і його оточення бояться, що комуністичні успіхи в партизанській війні з Японцями можуть зболшевичити населення північного Китаю.

А Ваша Наліпка?

Повідомляємо наших передплатників про це: Коли на Вашій наліпці є червоний хрестик, то значить, що Ви завинили за "Українські Вісти". Отже взиваємо Вас, щоб Ви заплатили свій довг по одержанню цього числа.

Адміністрація.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

МОРСЬКА БИТВА КОЛО КОРФУ

Атенське радіо подало в неділю, що, згідно з телеґрамою з Корфу, відбулося морська битва в 8-ій годині пополудні на захід від острова Корфу. Радіо сказало, що пів години опісля видко було як горів великий воєнний корабельь. Донесення не подає розмірів битви.

Дотепер було кілька сутичок між британською та італійською фльотою, однак участь у них брали менші італійські кораблі, а великі старанно скривалися в своїх базах. Це була б перша морська битва між великими кораблями з обох сторін.

В СОВЄТАХ ЩЕ БІЛЬШЕ ОБМЕЖИЛИ ПРОДАЖУ ПОЖИВИ

Ассошіейтед Прес доносить з Москви, що з днем 29 жовтня обмежено в Совєтах продажу хліба, масла, мяса, картоплі й "інших" середників поживи. Хто спробує більше купити поживи, як приписує нова норма, буде покараний.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ПОСІЩЕННЯ ЇХ ПРЕОСВЯЩЕНСТВА

В пятницю, 8. листопада, на св. Димитрія, Їх Преосвященство відправлять Архиєрейську Службу Божу в Лейдівуд, Ман., з нагоди празника папарохії.

* *

ЖЕРТВИ ЩО ВПЛИНУЛИ ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ВІД УКР. КАТОЛ. ПАРОХІЙ

На Семинар:

Кендіяк, Саск.	$4.84
Нора, Саск.	4.55
Нора, п. Лозінський	1.00
Бабулинці, Саск.	7.85
Доброводи, Саск.	7.40

* *

Справлення похибки: В минулім числі подано якo збірку на семинар, має бути на **катедратик:**

Парохія в Йорктон	$38.16
Парохія в Бівердейл	13.25
Парохія в Оттаві	17.75

* *

Всім жертводавцям складає щиру подяку,

Епископська Канцелярія.

НІМЦІ ВТРАТИЛИ 2,433 ЛІТАКІВ

За минулих 12 тижнів, починаючи від 8 серпня, Німці стратили три літаки на кожний один британський, і 14 летунів на кожного одного британського. Загально Німці втратили 2,433 літаки, а в летунах 6,000 пільотів, обсерваторів і стрільців було вбито або взято в полон.

Найсильніші німецькі напади на Англію були 15. вересня і 7 жовтня. Одного й другого дня втратили Німці разом 365 літаків. Та з того часу вони змінили тактику й нападають звичайно легкими і швидкими літаками, що везуть малу кількість бомб. Тому їх страти тепер менші. Та британська команда старається поконати й гу небезпеку.

БРИТАНІЯ ЗАМОВИЛА В АМЕРИЦІ 26,000 ЛІТАКІВ

Президент Розвелт оповістив, що він звернеться до ради державної оборони о дозвіл продати Великій Британії 12,000 літаків.

Разом з попереднім замовленням Злучені Держави вироблять і продадуть Великій Британії 26,000 воєнних літаків.

ЗАПОВІДАЄ ОФЕНЗИВУ БРИТІЙСЬКОЇ ФЛЬОТИ

Морський кореспондент пресового стоваришення в Лондоні заповів, що британська фльота на Середземному Морі переходить до офензиви на великі розміри. Італійський напад на Грецію — сказав він — дав фльоті велику нагоду до могутньої акції.

Туреччина не Приступить Тепер до Війни

КОРОЛЬ І ПРЕМІЄР ЧОРЧИЛ ЗАПЕВНИЛИ ПОМІЧ ГРЕЦІЇ

Британія запевнила Грецію, що її воєнні сили й ресурси станууть на оборону нападеної Греції. Король Юрій VI. і премієр Винстон Чорчил вислали особисті повідомлення до грецького короля Юрія II. і премієра ґенерала Метаксаса з такими приреченнями.

ЗАТОНУВ КАНАДІЙСЬКИЙ МІНОЛОВЕЦЬ

Команда канадійської фльоти повідомила, що від 18-го жовтня нема вістки про міноловця "Брес д'Ор", що пливав по бурливим заливі св. Лаврентія у східних берегів Канади. В комунікаті сказано, що маринарка продовжує розшуки за пропавшим кораблем. Можливо, що корабель став жертвою бурі. На міноловці було 30 моряків, про яких теж нема чутки.

А ВИ?...

Погляньте на 8-му сторону. В рубриці "Фонд осінньої кампанії Українських Вістей" знайдете імена тих осіб і товариств які памятають про "Українські Вісти" й піддержують їх ділом. Чи було або чи є в тій рубриці Ваше імя? Як ні, то постарайтесь, нехай воно буде там у слідуючому числі.

Памятайте про осінну кампанію при висилці передплати, підчас весіль, похоронів, хрестин та інших нагод.

СТУДІЮЄ СИТУАЦІЮ З БРИТАНІЄЮ

Президент Туреччини Іноню повідомив парлямент, що Туреччина тепер не приступить до війни, однак студіює ситуацію на Середземнім Морі з Великою Британією.

Причиною такого становища має бути відношення між Туреччиною і совєтською Росією, яке "тепер приймає приятельський зворот", тоб то страх, щоб Москва не вивела Турків у поле.

Однак Іноню заявив, що Туреччина відразу буде воювати, коли буде нападена.

Промову пояснюють у той спосіб, що Туреччина постановила виждати дальшого ходу подій.

БОЯТЬСЯ, ЩО НІМЦІ ВИТИЧИЛИ СОБІ ДОРОГУ ЧЕРЕЗ БОЛГАРІЮ

В Болгарії росте неспокій внаслідок німецьких воєнних приготувань у Румунії, звідки Німці можуть ударити на Грецію й Туреччину. Дорога з Румунії до Греції веде через Болгарію і Болгари можуть бути втягнені до війни.

Міжтим болгарський уряд хоче стояти здалека від війни й нічого не робить такого, щоби скористати з недолі нападеної Греції. Правда, Болгарія здавна старається дістати від Греції частину території і вийти до Егейського Моря. Вихід до моря обіцяно Болгарії ще по першій Великій Війні, однак Болгарія не хоче його здобувати війною.

Hudson's Bay Company. INCORPORATED 2ND MAY 1670 Phone 914

Д-р Иосип Пеленський.

Наша Традиція

ДЕ ПОДІЛИСЯ СКАРБИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

(Продовження)

Століття 18 і половина 19-го, хоч уже під Австрією від 1772 року, та в дійсності все ще під залишкою польських панщизняних доміній (дворів), зазначилося дорешти крайнім упадком нашої культури, безоднею темноти в масах. Бажаючи бодай приблизно відтворити собі загладу величезних скарбів тої традиції, приходиться кинути оком по тій минувшині.

І так у короннім архіві на Вавелі було ще в 16-ім столітті повно української державної, себто галицької старовини. Вона завалювала собою той архів до тої міри, що там важко було іноді відшукати річи для польської держави потрібні, коли річи галицькі були вже для держави зайві. Тоді то, десь коло того часу, як під кінець безпотомного Ягайлона, Жигмонта Августа (1548-1572) здійснювано глибоко передуману люблинську унію, доручено абсольвентові заграничних академій, Івану Замойському, упорядкувати згаданий архів. Рід Замойських виводився з українських вельмож ще при дворі галицько-волинських князів, подібно як Жовківські, Собіські, Гербурти й інші. (Другий Іван Замойський, холмський каштелян і коронний стражник а близький свояк і ровесник першого, той сам, що згинув під Лисятичами коло Стрия 1619 року, був українського обряду, аж його і його рідну сестру перетягнув на латинство єзуїт Нагай, мабуть також з Українців). Отож згаданий Замойський, чоловік дуже спосібний, гарячий польський патріот і золотоустий бесідник, що потім коверзував польським престолом, упорядкував архів так, що вибрав річи для держави потрібні, а всю неактуальну давнину усунув і знищив, бо музейництва тоді не було. Там пропала без сумніву частина архіву галицько-волинської доби.

Друга частина була у Вильні, бо війна Литви з Польщею за галицьку добич скінчилася так, що Литва забрала волинсько-подільські землі по Буг і сокальський кордон, а Польща Галичину з Холмщиною. Коли пізніше в боротьбі з десидентами (лютеранами) доручено Єзуїтам ревізію бібліотек і архівів у Вильні, то вони на публичному майдані спалили цілу гору старовини 1581 року.

Великі скарби історичні мали бути також зачинені в склепах Кремлю в Москві. Той архів незрівняної вартости, згорів у часі авантури Дмитра Самозванця.

Ще один наш архів княжої старовини впав жертвою вогню в Перемишлі. Там перед роком 1535 погоріла українська катедра. Ми не знали б нічого про те, як би не грамота короля Жигмонта з названого року, якою він на просьбу владики перемиського, підтверджує наново тамошній катедрі всі її стародавні права. У тій грамоті сказано, що ставувши перед королем, владика Лаврентій Терлецький жалувався на страшне нещастя пожежі, бо погорів костел і церква їх обряду "руського", а враз з тим, не лиш його добро власне і церковне, але також увесь улад церковний, **архів і привілеї** до тла згоріли.

А все ж найбільше памяток з княжої і пізнішої доби пропало на місцях, бо найбільше їх було по городах (замках) і монастирях. Всі замки були столицями княжими, бо князь не сидів на одному місці, але обіздив свій край і замки. Крім того замок, кожний з окрема, був осідком когось з достойників княжих: воєводи, тивуна, або тисяцького й меншої старшини ратвого поготівля. Кожний замок, себто твердиня, була одночасно й осередком адміністрації: краєвої, обласної, окружної чи волосної. Ядром замку (твердині) був монастир з церквою замковою, були там ще замкові забудовання, зокрема терем (палата). Замок був канцелярією адміністраційної округи, а писарями були звичайно черці. Тому по монастирях і церквах замкових було повно памяток урядових.

Крім того монастирі замкові та ще з катедрою епископа, провадили школи для боярської і духовної молоді, а при школах бібліотеки. Незалежно від того всякий монастир, будь городовий, будь сільський, провадив літопис, де записував усі важні випадки в краю і в місцевости своїй і явища в природі. А що всіх монастирів можна було рахувати в нас на значні сотні, тай усі займалися культурною роботою, то легко зрозуміти, що уявляли вони собою величавий дорібок літературний і культурний.

Нераз падали ті цінности жертвою вогню, бо церкви й будівлі замкові чи взагалі монастирські, за рідкими виїмками були деревляні.

Однак чи не більшу страту від того часу поніс ще український нарід у людях, що їх забрало від нього латинське місіонарство! Найбільшою катастрофою для того народу було те, що покинула його провідна верства, його культурна і багата верхівка, верства його аристократичних і боярських дідичів. Тим переходом дала вона відразу рішучу перевагу другій стороні, до якої пристала. Треба тямити, що багатства деяких українських аристократів були незмірені й вони від того часу йшли на піддержку польської культури. Словом утрата українського народу його рівної верхівки рішало заразом і його долю на довгі століття.

Поділ Европи на культурні сфери.

"Пізнати льва по пазурі" — каже латинська приповідка. Хоч і погинули памятки, то все ж на той пазур льва українського наткнеться скрізь у своїх і чужих записках.

Двом старим столицям на півдні (Рим і Візантія), відповідали дві нові держави на півночі: Франконія і Русь, поміж які поділені були впливи віків середніх. Ішло це в парі з поширенням християнства від четвертого і пятого століття. Вже рано була в звязках Україна з Візантією і вчилася від неї, бо туди провадили її сплав ні дороги. Раніше, аніж нам здається, почало також уформлюватися в неї життя державне.

Велика традиція України з віків середніх замітна з двох причин, а саме: хоч Україна вчилася в Візантії, то не пішла насліпо в її обійми. Вона відразу відкинула від себе чужу мову грецьку і запровадила до літератури майже рідну мову словянську. Отже в той час, коли всі краї західні оберталися в душнім ярмі латини, то Україна була новітньою (модерною державою, що говорила й писала живою рідною мовою і в тім лежить перша й головна причина замітности.

Друга причина та, що Україна від 10-го століття бере на шістьсот років під своє культурне володіння половину Европи. Культурна геґемонія України була причиною, що всі сумежні з нею держави прийняли українську мову на своїх дворах і в урядах за мову урядову, дипльоматичну і навіть розговірну як вираз освіти й культури. Крім того, що через подружі звязки вплив української культури передістався далеко на захід, той вплив обняв то в більшій, то в меншій мірі, а навіть цілковито такі краї, як Угорщина, Литва, Польща, Московщина, Молдавщина, Татарська Орда і інші. Всі ті держави стояли під впливом культури, що промінювала від її столиць Києва і Галича і в тім лежить слава нашої середньовічної традиції. Годиться притім згадати, що київське евангеліє, яке вивезла з собою Ганна Ярославна до Франції, стало коронаційним клейнодом і на нього присягали французькі королі з родини Анжу до 15 століття.

Культурна геґемонія України.

Коли під кінець 9-го століття азійське племя Мадярів вдерлося в кітловину наддунайську, застало там численні церкви й монастирі "грецькі". Що були то "руські" себто українські станиці, пізнати з того, що українські монастирі й церкви були там ще довго пізніше при дворі угорськім, бо навіть собі князі й королі хиталися поміж двома обрядами аж до 13-го століття. Королівські інсігнії, корона св. Стефана й коронаційний плащ, ці оповиті легендою цінности мадярського народу, походження східнього. Корону виготовлено в Візантії, а плащ виткали по всій певності руські майстри. Про це свідчать написи на ньому. По кінець 12-го століття український чинник місцевий займав там упривілеєне становище й мав перевагу на дворі і в державі. Три "майордоми" угорського двора носили українські назви: **воївода, стольник і придворний пан.** Твердині, замки і кордони Угорщини обсаджені були в великій мірі Українцями. З тих то Українців (Русичів) зложена була і королівська прибічна сторожа і взагалі повно їх було в королівському війську, а всі вони служити в характері лицарів - дворян. Довгі віки українська людність була там вільна від будьякого закріпощення вже на основі свого уродження (нату Рутенус). Все стояла та людність під покровом самих королів, або їх заступників з королівської родини. Ті наставники носили титул українських князів (дукс Рутенорум). "Сказали, що вони свобідні, що з походження Русини і привели оборонця своєї свободи на імя Хедура (Федора)" — читаемо в Ендліхера під 1230 роком.

Впродовж 14 і 15 століть стратили Українці своє впливове становище. Вже у 13 столітті повели завзяту боротьбу латино-німецькі місіонарі проти грецьких і словянських пливів. Українське дворянство й міщанство змішалося з Мадярами і це відбилося навіть на мадярській мові з масою українських слів. Зате простолюддя тільки в горах зберегло свій греко-католицький обряд і мову, позатим на долах також змадяризувалося. Для тих колишніх, змадяризованих "руснаків" заложив мадярський уряд перед війною окреме греко-католицьке мадярське епископство в Гайду-Дорог. Коли в часі війни кинула доля декого з галицьких священиків у тамті сторони, то їхні богослуження стягали масу вірних. Тільки старенькі жінки відмовляли ще українські молитви, але чуйна влада прогнала звідти галицьких священиків, військових духовників. Два роки тому приїздив звідтам до Львова музика, щоб запізнатися з технікою церковних хорів.

Ще більше зукраїнізувалася була Литва. Це була неначе українська держава. Литовський двір був немов продовженням двора київського й українського уряду аж до 1698 року. Відколи Литва тримала українські землі (Галичина й Холмщина належала до Польщі), то вона зробилася українською державою, якій лиш бракувало королівської корони. Про це подумав великий князь Витовт, одначе напередодні коронації своєї хотів доконче розправитися з Татарами. Однак ті довідалися про воєнні пляни, заступили йому путь над рікою Ворсклою і той великий похід закінчився страшною катастрофою 1399 року. Але як щиро підтримувала Витовта в його замислах українська аристократія й бояри, видно хоч би з того, що там загинуло одних князів щось 72.

Плян коронації на Литві заломився, але він ще довго жив там у колах дворянських. Чи згадаємо вел. князя Свидригайла (популярного також у Галичині завдяки ріжним фундаціям), чи повстання найбагатшого князя Михайла Глинського, що його через зраду царя московського осліплено і він сконав у льохах Кремлю, чи князя Байду-Вишневецького, основника Січі — всі вони хотіли здійснити почин Витовда. Розбила подібні пляни Люблинська унія 1569 року.

(Далі буде.)

УРОДИЛИСЯ ПЯТЕРНЯТА — У ФРАНЦІЇ

Жінка вуглекопа близько міста Ліль, в північній Франції, привело на світ пятеро діточок — 4-х хлопчиків і одну дівчинку. Хлопчики живуть, але дівчинка померла.

Частина твоїх приятелів осуджує тебе, а частина звеличує; наближайся до тих, хто ганьбить; і віддаляйся від тих, хто похваляє. — Талмуд.

Канада закупила у Злучених Державах 800 танків, які будуть ужиті для військових вправ у Кемп Борден.

З Життя на Українських Землях

Ярославщина дуже запущений та прибитий терен. Тому праця над молоддю дуже важка, а фахова праця важча й відповідальніша. Якщо взяти під увагу робочу пору, коли відорвати молодь від господарської праці важко, то число курсантів, 52, є добре, хоч і мале відносно до тої праці, яку Т-во Сільський Господар вложило в організацію курсу. Та радуватись і тим треба, бо перші орачі ярославського перелогу вже рушили до праці. Маємо віру, що господарська праця серед нашої молоді прийметься й дасть скоро добрі висліди. На курсі викладали д-р Л. Бачинський, інж. Білоус, інж. Каплистий, м-р Щирба, дир. Харамбура, люстратор Копистянський, інстр. Крупа та інстр. Корабель. Порядок в таборовому житті тримав п. Солух, а серед передовичок інструкторка Ольга Перхач. Закінчення курсу випало врочисто. Від дир. т-ва "Сільський Господар" побажав успішної праці та витревалости дир. Бачинський, а крім того до молоді промовили інжинір Преторіус, заохочуючи до фахової освіти, Ліда Боровець заохотила молодь до праці над освітою та фізичним вихованням, люстратор Крупа, як організатор, поставив домагання до передовичок і передовиків, щоб свої зобовязання виконували так, як про це було говорено на курсі. По батьківськи й від душі радив і заохочував до науки молодь дир. Теребенець. Відспіванням національного гимну закінчено перший передовиків хлібороб ського вишколу молоді Ярославщини.

На Белзчині.

Між селами Хоробровом і Бояничами лежить невеличка місцевість Гатовичі. Дня 8 вересня відбулося там одно з районових свят обжинок філії Т-ва "Просвіта" в Белзі. Коло години 3-о пополудні по збірці всіх організованих відділів, переважно жіночих під звуки "Ще не вмерла" піднято прапор, після чого виголосив коротку промову П. Мигаль з Варяжа. Після дефіляди перед піднесеним прапором, яку відкрив мужеський відділ з Варяжа, дівчата в національних одягах з сіл:Гатович, Хороброва, Ульвівка, Нинович, Городища і Варяжа виконали чотири збірні обжинкові вправи. Цілість робила добре й гарне важиння. Після національного танку, який виконали дівчата з Городища, відбулася спортова частина свята.

Спортовий День Молоді в Порохнику.

Заходом Делеґатури УДК. відбувся дня 15 вересня перший районовий спортовий день молоді в Порохнику. Свято відбулося на гарно прибраній національними прапорами площі бля парохіяльного дому. Перед святом о. С. Шуляка відправив у наміренні української молоді Службу Божу в парохіяльній церкві Співав гарно церковний хор під дірігентурою п. О. Сенюка. Саме свято розпочалось піднесенням національного прапору під звуки національного гимну. Після звіту референта молоді п. В. Нагірного промовив до молоді м-р Ю. Щирба, витаючи молодь та взиваючи її до праці. Після дефіляди молоді з В. В. М. виголосив святочну промову від УДК в Ярославі ред. Р. Данилевич. Потім мужеський хор відспівав пісню "Ми, українські партизани". З черги слідували вправи дівчат під проводом п. Т. Круби. Хлопячий доріст з Порохника віддеклямував вірш "Ми не дамо катувати народу". Відтак дівчата з Чудович виконали вільноручні вправи. Долівкаві вправи виконав хлопячий доріст з Порохника, що за бравурне виконання здобув собі загальне признання. Відтак виконали вільноруч вправи хлопці з В. В. М. під проводом п. Бенца. На закінчення свята промовив делеґат УДК. в Порохнику о. О. Яхимович, що подякував приявним за участь та представивши обовязки молоді в сучасну пору, візвав її до ще інтензивнішої праці. Свято закінчено відспіванням національного гимну. У святі взяла участь молодь з Порохника, Гавлович, Хорова, Тиневич, Крамарівки та дівчата з Удович. Свято випало дуже гарно й успіх його під оглядом моральним і матеріяльним був великий. Це свято молоді всім приявним, з яких дехто з часів польської неволі вже й українську мову забув, додало віри в свої сили, в кращу майбутність та волю причинитися до кращої організації населення порохницького району. (В "Свободі").

"Ми вільні неначе птахи, а кормимось красою природи"

Бразилійська "Праця" з 27 вересня ц. р. помістила пониж чий лист з Західньої України:

"Вчора дістала твого листа. Ішов три місяці. То цей лист, де ти вложив польський значок. Ви жалуєтеся, що не пишу до Вас, та я вже не памятаю скільки листів вислала. Від Вас за тих 10 місяців дістала два листи. Наша родина складається тепер з 11 членів, а решта порозходились. Одні до обовязку, другі до родини і так всі запрацьовуємо на життя. Ми працюємо в колгоспі. Ми так: "ніц не майонци а вшистко посягдайонци" — ані журби, ані клопоту. Гарно жити в Радянськім Союзі! То все у нас радянське, але й ми радянські. Хочу, щоб наша родина відфотоґрафувалася як вертає з колгоспу разом з нашими настоятелями, а маємо їх аж трьох. Кожна гарно убрана, так здорово, бо проміння сонця легко до тіла доходить. Легко на плечах, легко в шлунку. Вільні мов птахи, а **кормимось красою природи..** Нам нічого не присилайте, ані не вкладайте до листа, бо й так з того не будемо мати жадної користи. Коло декотри чорна біда. Коби ти знала яке оригінальні життя ми тепер переживаємо. Другі розсіялись по світу — одинцем, живуть дуже бідно. Павло в Рейневі сам живе... Післала би свою фотоґрафію, але боюсь, що пропаде. Надіємось, що нас вивезуть, бо вже кілька разів були спаковані, та вижидали. Ріжне тут переживаємо. Напишіть хоч карточку."

"Життя стало краще..."

З Москви прийшла до Америки вістка, що ціни в СССР підскочили на 50 процент. І так: Кільоґрам солонини, що коштував 16 рублів, тепер 32, цитрини — одна, що коштувала три рублі, тепер шість, хліб що був за одного рубля бохонець, чорний, тепер 2 рублі, кільґрам ковбаси був 15 рублів, тепер 30 і так далі.

Посліднього ґатунку одіння 500 рублів, а було 250, краще 800 рублів, а було 400. Штани з полотна, з кропиви вироблєного 25 рублів, а з лихої матерії 50 рублів, а трохи ліпші 150 рублів.

Панчіх нема. Не носять їх і жінки. Нема де купити. Не продають.

Зима йде, а люди майже голі. Голод, холод і нужда. Та дальше:

Черевики 500 рублів, а були 250; чоботи 900 рублів, а були 450; мужеські сорочки гіршого гатунку 50 рублів, а були 25; ліпші сорочки по 75 рублів.

Робітники заробляють по 250 рублів місячно; селяни в колгоспах майже нічого не заробляють, бо все мають, як їм заберуть, а то й знати, що в СССР ковбаси раем пахнуть, а люди — селяни і робітники — дзвонять зубами.

Та такого раю не мають Сталін та другі комісари. Він не для них. Вони дали його — райське і щасливе життя трудящому народові.

МОСКВА СТАВИТЬ ПАМЯТНИК КАТОВІ УКРАЇНЦІВ

Большевицький денник "Ізвєтія" з Москви подав, що совєтська влада поставила в окупованій Басарабії памятник "героєві громадянської війни" Котовському.

Імя Котовського добре відоме українським військовим, що брали участь у визвольній війні з Москвою в 1917-1920 рр. Котовський у передвоєнні роки займався грабіжами в Кишиневі й Одесі, за що був засланий на каторгу на Сибір. Після революції він вернувся в Україну, й одразу визнав совєтську владу. Коли почалась українсько - московська війна, Котовський організував червоні відділи, оперуючи з ними проти частин армії УНР. Згодом ті його відділи були переформовані в червоний кінний корпус.

Як командант того корпусу, Котовський після відходу Армії УНР в інтернування до Польщі, жорстоко ліквідував у Правобережній Україні наші селянські повстання. Брав також активну участь у боротьбі з партизанськими частинами ген. Тютюнника, що вийшла з польських таборів і зробили під проводом ґенерала Тютюнника, полковника Отмарштейна, полк. Сушка, сотн. Рогозного та інших українських командантів важний рейд аж під Київ — відки примушені були відійти під Базар і там у бою з переважаючими силами ворога згинули. З наказу власне Катовського рештки наших героїв-партизанів були в кількості кількасот старшин і козаків (вже роззброєні) розстріляні большевиками з кулеметів під Базаром.

Тепер цьому катові Москва поставила памятник у Басарабії, де він народився.

Не можна дістатись на совєтський бік

Український Допомоговий Комітет у Перемишлі, що є по за Совєтами, оголошує, що є багато українських полонених, що були в польській армії, а тепер є в німецькім полоні і мають свої родини по совєтськім боці. Та так тепер є, що нема ніякої можливости дістатись нелеґальним способом на терени, що є по совєтському боці.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ТЕПЕР ВАРШАВА

Хоч рік уже минув від часу здобуття Німцями Варшави, то місто це все ще виглядає немов велика розвалена цегольня. Поміж розвалинами стоять тільки сям і там камяні будинки, що нагадують, що тут була колись столиця повоєнної незалежної Польщі, Там, де недавно ще стояли апартаментові доми, варстати й державні будинки, тепер видно великі порожні місця. Руїну видно скрізь: доми без дахів, доми без вікон, доми, що з них залишилось тільки пару стін.

Варшава мала 22,00 будинків. 2,000 знищено, 8,000 сильно ушкоджено. Головного двірця не стало; німецькі бомби рознесли його на порох. Румовища вичищено й там, де був двірець, тепер порожне місце, досить велике, щоб на ньому грати копаного мяча. Замість двірця стоїть там тимчасова щопа з дощок, і туди заїзджають контрольовані Німцями залізничі валки.

Нема також будинків міністерства хліборобства і міністерства пошт та комунікації. Головна пошта стоїть, мало що зачеплена; перед нею видно на бльок довгу черґу бажаючих зареєструвати свої листи закордон. Закордонну пошту мусять там доручити особисто.

Жиди носять на своїх рукавах біло-сині опаски. В середині міста знаходиться жидівське ґетто, обведене муром з бетону, високе на 8 стіп. Мур цей околює середню частину ґетта, що містить у собі поверх 100 міських бльоків. У середині за цим муром живуть 500,000 Жидів і Поляків. Знадвору є їхні доми, інтереси, школи й синагоги.

ДАРУНКИ
до
СТАРОГО КРАЮ

Тут подаємо суґестію в дуже практичний спосіб, в якім Канадійці можуть зробити щось для приятелів за океаном. Британський контрольор поживи позволяє, щоб висилати маленькі пакуночки їди. Цього року масло буде дуже радісним Різдвяним дарунком разом з чаєм, бейконом і цукром. То не є завчасно думати про Різдвяні дарунки до Старого Краю. Почтові урядники вже перестерігають, що не будуть проголошувати днів відпливу і тому Ви можете спізнитись. Одначе Ви не мусите ограничити своїх дарунків лиш до Різдвяних; це є добра пригадка посилати дарунки реґулярно.

Ви можете лишити своє замовлення в **Ітоновім Сервис Ґросері.** Вони заопікуються всіма подробицями в пакуванню і висилці. Вони таксамо скажуть, що можете посилати, щоб не перевищити ваги, яку можна посилати почтою. Ви платите лиш за товар і почту . . . за обслугу ми нічого не рахуємо.

Телефонуйте 9-1-2 або зайдіть спитати про більше подробиць.

Сервис Ґросері, нижча підлога.

T. EATON Co WESTERN LIMITED
EDMONTON CANADA

КОМІТЕТ ҐЕНЕРАЛА ДЕ ҐОЛЯ ТЕПЕР ВОЄННИМ УРЯДОМ

Ґен. Шарль де Ґоль, провідник руху вільних Французів" оповістив створення ради оборони французької імперії, яка буде діяти як "воєнний уряд". Це перший раз вжито слово "уряд" у звязку з рухом ген. де Ґоля.

Свою проклямацію проголосив де Ґоль у місті Леопольдсвил, у Бельгійськім Конго.

ІТАЛІЙСЬКІ ЛІТАКИ НАД АНГЛІЄЮ?

Команда німецкої армії подала в своїм комунікаті з пятниці, що італійські літаки перший раз взяли участь у нападі на Анґлію. Один італійський часопис написав, що італійці мають власну летунську базу над Анґлійським Каналом, а командантом їх є ґенерал, який помагав Франкові в еспанській війні.

Британський воєнний комунікат не згадує про присутність Італійців на західнім фронті.

В Альбанії повстання проти Італійців

З Білгороду в Югославії інформують, що в Альбані вибухла поважна револьта проти італійського панування. Кажуть, що повстанці перетинають італійські військові комунікаційні лінії. Число повстанців подають на 4,000 і з ними Італійці мусять зводити тяжкі бої.

Перестуда Голови

Позбудьтеся Недуги в цей Скорий Спосіб.

Ось що зробіть, якщо маєте перестуду голови. Впустіть кілька крапель Vicks Va-tro-nol в оба ніздря носа.

Va-tro-nol має кілька прикмет відомої вартости, що лікує закатарення носа — вдодатку ефедріну — і взагалі має знаменитий вплив на ніс і верхнє горло. Ця ділаюча медицина продістається крізь затканi носові проводи, чистить їх і привертає легкість віддиху. Відчуєте пільгу зараз як лиш цей лік почне розходитися в носових проводах.

А найважніше є те, що Va-tro-nol не дає перестуді розвинутись, якщо вчас його зажити. Ніколи не знаєте, коли перестуда може вас заатакувати — тому майте Va-tro-nol завжди в себе під руками.

VICKS VA-TRO-NOL

Новинки з Канади

ПРОТИ ЗНИЖКИ ЦІН НА БЕЗРОГИ

Президент Злучених Фермерів Алберти, Роберт Гардинер післав телеграму до доміняльного міністра торговлі Мек-Киннона такого змісту:

"Кружляють чутки, що в новій торговельній угоді з британським міністерством поживи знижено ціну, плачену за свині. Екзекутива Ю.Ф.А. домагається, щоб Канадійська Беконова Рада зробила угоду, в якій осталася б дотеперішня ціна. Багато фермерів сильно прибиті через настановлену збіжеву квоту, мусять шукати для себе порятунку в годівлі безрог на продаж."

На те відповів міністр Мек-Киннон, що телеграму передав міністрові рільництва, а самий не має дотепер інформацій в цій справі.

Оттава прослідже чому подорожіло масло

А фармері не дістають цента більше за сметану.

Рада воєнних цін в Оттаві прослідже наглу 6-центову звишку ціни масла на фунтові. Гуртові склепи вимовляються, що споживання масла в Канаді зросло о 6,000,000 фунтів у порівнанні з 1939 роком, а причиною того має бути ніби те, що настали кращі часи для споживачів.

Та рада контролі цін не задовільняється таким виясненням і наказала гуртовим складам подати скільки мають вони масла в магазинах, скільки за нього платили і для кого вони тримають запаси масла.

Хоч консумент платить від недавно шість центів більше за фунт, то продуценти молочної худоби кажуть, що вони не дістають за сметану ані цента більше понад те, до чого мають право.

15 Послів в армії

Клерк доміняльного парляменту подав, що 15 послів канадійського парляменту служать в армії. З того 11 ліберальних і три консервативн.

Вудсворт уступив з проводу С.С.Ф.

На конвенції С.С.Ф. у Вінніпегу уступив з проводу тої партії довголітній її лідер Вудсворт. На його місце вибрано саскачеванського посла Калдвела.

Розкаявся, та не так, як повинен

Молодий фармер, Трофим Муж, на саскачеванській фармі коло Блейн Лейк, розсварився з Степаном Лабачем і вдарив його сокирою по голові. Потім зник. Дня 27 жовтня знайдено його мертвого на фармі тестя Василя Кулина. Суд коронера орік, що Муж помер від рани, яку собі заподіяв стрільбою.

Перед смертю лишив картку, писану до родини такого змісту:

"Прощайте, жінко й сину. Ви говорили, що боїтеся мене. Не бійтеся, я не зроблю вам нічого лихого. Мені видається, що я не потрібний на землі і виглядає, що мушу з неї відійти. Скажіть мамі, нехай простить мені, грішному. Нехай Бог дасть вам силу побороти жаль і смуток. Побачимося на другому світі..."

Ось до чого ведуть грішні порахунки з другими людьми. Але ще страшніше відбирати собі життя, замість відбути заслужену кару, направити заподіяну кривду, покаятися й зажити життям праведного чоловіка.

Хочуть заборонити нічну працю для жінок в Алберті

ІндострІял Рілейшенс Борд в Алберті, який є провінціональною установою, задумує заборонити нічну працю для жінок і дівчат від півночі до 6 години ранку. Цей розпорядок мав би за ціль охорону жінок. Виїмок зроблений був би для норс і телефоністок.

Будуть зміни в саскачеванськім уряді

Заповідають, що наступлять зміни в саскачеванськім кабінеті міністрів. Провінціональний секретар Е. М. Калинтон має відійти до війська. На опорожнене місце прийде мабуть Павл Принс, недавно вибраний ліберальний посол в окрузі Беттлфорд. Міністр здоровля д-р І. М. Юрик може стати сенатором, бо опорожнилося одно сенатське місце з Саскачевану. Говорять, що один з членів саскачеванського уряду може стати федеральним міністром рільництва, найпевніше І. Г. Таггарт, міністр рільництва в саскачеванськім кабінеті. До того ще бракує одного міністра, бо бувший атторні-дженерал Дейвис зістав суддею найвищого суду в провінції, а міністр освіти Естей тимчасово виконує обовязки атторні-дженерала. Виходить, що кабінет дістане чотирьох нових членів уряду.

Українці Католики у Вінніпеґу для Канади

Головна Управа Брацтва св. о. Николая в Канаді закупила воєнних бодів на суму $14,000; 300 долярів жертвувала на Червоний Хрест.

Парохія св. Покрови в Вінніпегу зложила $50 на Червоний Хрест а $52.15 на Духовну Семинарію.

Церква св. Володимира й Ольги в Вінніпегу закупила воєнних щадничих посвідок вартости $1,000.

Ось такі наші українські католицькі організації тільки одного міста Вінніпегу свідчать ділом про свою любов Канади і народу. Ось як треба помагати воєнним зусиллям Канади!

На півночі температура нижче зера

Перший раз у цім сезоні температура впала до зера на цілій півночі з суботу, 2 листопада. В Аклавику було 10 степенів нижче зера, 4 степені нижче зера в Форт Симпсон. Це далеко на півночі. А ближче температура досить лагідна, хоч усюди впав сніг, також на Піс Ривері.

Кандидують у Вінніпеґу

До міської рад ив Вінніпегу податковці в північній части міста поставили кандидатом Василя Шкрабу, а на шкільного урядника А. Загарійчука. Цього року вони мають всі дані, щоб стати вибраними.

Мурашки працюють для фармера

Збирання насіння трав на фармах є завжди тяжким завданням, бо вимагає багато роботи. Та оце ми чуємо від Департаменту Хліборобства Злучених Держав, як один з фармерів у Тексасі знайшов цікавий спосіб використання мурашок для цієї роботи. В тім стейті є багато мурашок на луках і на зиму вони зносять запаси насіння для поживи. Той фармер завважив, що мурашки зносять багато дрібного насіння лукових трав, яке на ринку має високу ціну. Отож він пішов з мітлою та лопатою по луках і назмітав 800 фунтів трав, протягом 2-х днів. Очистивши його на віялці та на сепараторі, він мав 200 фунтів чистого насіння, яке на ринку має вартість щонайменше сорок долярів. Він каже, що насіння легко збирати, бо мурашки його зсипають довкола мурашника купками. Хоч між ним є багато й іншого насіння, але це легко відчищується на сепараторі для чищення насіння.

Великий Сталін...

Большевицькі газети в Москві, згадуючи про Сталіна, безупинно пишуть: "великий Сталін".

Сталін проти того не протестує, бо кажуть, що він уважає себе подібним до царя Петра I., якого теж було називали "великим".

ПОВІДОМЛЕННЯ РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Екзекусива РКУК має велику приємність повідомити українське громадянство Канади, що на наше запрошення п. Т. Филипс виголосить у місяці листопаді ряд відчитів у трьох західніх провінціях.

П. Филипс, який уже виголосив ряд відчитів з рамени "Нешенел Ковнсил оф Едюкейшен оф Кенада", дав себе пізнати як знаменитий бесідник — знаючи питання, над яким застановляється. Більший опис життя п. Филипса є поданий на редакційній стороні.

З причини поїздки п. Филипса, відчити п. посла О. Жеребка не відбудуться в Алберті. Можливо, що п. посол відвідає Алберту разом з п. Филипсом.

Віча п. Филипса відбудуться в слідуючих місцевостях:

Вінніпеґ — дня 2, 3, 4 і 5 листопада.
Ріджайна — 7 листопада.
Саскатун — 8 листопада.
Едмонтон — 10 листопада.

Дальший порядок поїздки буде оголошений.

* *

Від Редакції У.В.: Повний порядок відчитів був оповіщений у минулому числі "Українських Вістей" і буде повторений. Коли б зайшли які зміни, про це також повідомимо.

* *

В вівторок, 28 жовтня, в Народнім Домі в містечку Габбард відбулися організаційні збори РКУК. Присутніх було около 100 осіб. Бесідником віча був п. посол О. Жеребко. Збори перейшли в піднесенім дусі і згідно. Вибрано заряд відділу РКУК, котрий складається зі слідуючих членів: п. И. Г. Корчинський; голова; п. В. Ваврик, секретар; п. І. Фульмас, касієр; п. Іван Ковалів, п. Степан Королевич і п. Н. Пархомяк — члени комітету. По зборах почали збіркову кампанію РКУК для Червоного Хреста.

В містечку Ґудів, Саск., в середу, 30 жовтня, в салі Народнього Дому при українській католицькій церкві відбулися збори РКУК. Присутніх було поважне число. Говорили на вічу п. посол Жеребко і п. Іван Мудрий (шкільний принципал з Ґудів). По пормовах зорґанізовано місцевий відділ РКУК. Вибрані до заряду зістали: голова п. Іван Мудрий, місто-голова п. С. Пилипів, секретар-касієр п. Г. Музика, члени комітету панна І. Шалай і п. Л. Чернецький. Почато збіркову кампанію по вічу.

* *

ПОЇЗДКА П. ТРЕЙСІ ФИЛИПСА

З огляду на те, що п. Филипс може посвятити лиш один місяць часу між Українцями на заході Канади, Екзекутива РКУК мусить старатися, щоб він відвідав якнайбільше місцевостей у трьох західніх провінціях. Програма його поїздки буде оголошена все в Вістях РКУК. Тому просимо слідити за місцевостями, де він буде, щоб якнайбільше число мало нагоду його почути.

ОСІННІ СІРІ ДНІ

Бушує буревій,
Повисли небом храми,
Діброва стугонить
І ломляться шувари.
Осінні — сірі дні...
Ростуть брудні калюжі
Немов марива ті,
Понурі та байдужі.
Снують у тумані
Змарнілі гречкосії,
А так недавно ще
Співали солові.
Село немов мертвець,
Недоля визирає
Так, що часи оці
Хіба хто споминає?
Похилені хати
Безверхі та безстріхі,
Немов страховища;
Ні, радощів, ні втіхи...
А там... Та, що казати,
З багатої Вкраїни
Сталося пекло — ніч
Великої руїни...

Осип Дума.

Московщина в Чернівцях

Після Львова і в Чернівцях большевики ввели навчання московської мови.

А Українці в Росії, поза межами советської України, даремне ждуть уже 22 роки, щоб для трьох міліонів їхніх дітей Москва відкрила бодай одну початкову школу.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

РОЗМОВИ ПРО ГОСПОДАРСТВО

Що по війні?

Над цим болючим питанням багато господарів починають роздумувати, хоч до майбутнього ніхто з нас не може заглянути. Стан повоєнного господарства, а також повоєнна торговля господарськими продуктами, це життева справа так Канади як і Злучених Держав.

Майже всі держави американського континенту це краї, що мають надвишку господарських продуктів. Всі вони зацікавлені в підшукуванні ринків для збуту збіжжя, мяса, овочів і т. д., а таким ринком до цього часу була Европа. Ми знаємо, що Канада вивозила свої продукти майже до цілого світу, але було кілька держав, які брали понад три чверти всього, що Канада продавала. Британія все стояла на першім місці, бо багато купувала й добре платила.

Нема сумніву, що по війні Европа знайдеться в тяжкім стані щодо поживи. Багато канадійської поживи могло б знайти там збут — але ми з певністю можемо припускати, що хоч Европа й буде потребувати велику кількість хліборобських продуктів, бо буде голодна, але вона буде й без грошей. Над цим питанням ламають собі голови вже тепер американські економісти, як наладнати повоєнну торговлю з тими краями, що остануться без грошей?

Над такими широкими питаннями думають та розважають економісти й державні мужі. Та навіть кожний фармер може багато помогти в загальній ситуації, наколи використає практику з минулого, й не буде нехтувати цінними вказівками з боку провідників канадійського хліборобства. Вже на початку війни до фармерів було звернулися з закликом: продукуйте все тільки найліпшої якости! Не найбільшої кількости потрібно, але найліпшої якости. За добрі продукти платять ліпшу ціну й добре легше продати. Дотримуючись цього принципу, можна буде уникнути багатьох фінансових неприємностей у майбутньому.

Якість усюди на першім місці.

Садівники Злучених Держав та Канади переживали кілька літ своєрідної кризи, бо забагато яблук продукували. Чим більше яблук вони збирали, тим тяжче їх було продати й менша була ціна.

"Нешенел Еппл Інститут" у Злучених Державах багато студіював цю справу і прийшов до такого переконання, що тільки поліпшення якости може привести до збільшеного попиту. В цім напрямку почалася сильна кампанія між садівниками і тепер там мають винищити 20 процент овочевих дерев, які родять яблука низької якости. Бо ці маловартні яблука не тільки збивали ціну на ринку, але й спричинювали між людьми нехіть їх купувати.

Злучені Держави мають понад 86,000,000 яблунь. Скільки має Канада, годі довідатись, бо такої статистики тут не робили. Все ж припускають, що й тут є кілька міліонів яблунь. Зрозуміло, що між ними є багато маловартісних. Оці то маловартісні дерева тепер починають винищувати і в Канаді, а на їх місце садити молоді деревця. Довідуємося, що тільки в однім промисловім дистрикті, в Новій Скошії, цього року викорчовано майже 25,000 овочевих дерев, а на їх місце посаджено молоді. Цей проєкт омолоджування садів розпочато під керівництвом та при допомозі Провінційного Департаменту Хліборобства Нової Скошії й Провінційного Департаменту Доріг. Великими тракторами викорчовують дерева для кожного садівника, що хоче скористати з цієї нагоди та насадити щось ліпшої якости.

Мішане господарювання.

Однобічність господарювання на степах стає все більш небезпечним підприємством. Вирощувати тільки пшеницю або щось інше, не є вже так поплатно, як було в минулому. Побіж збіжевого господарювання, чим далі виринає все більша й більшо потреба розвивати інші галузі.

Майже на кожній фармі можна знайти маленьке домашнє господарство — дещо курей, кілька коров, свиней і т. д. На ці дрібні галузі господарі звертали звичайно менше уваги ніж на головне — вирощування збіжжя. Та десять літ кризи в Канаді показали нам на тисячах прикладів, що ті дрібні галузі часто стають спасенням для господаря. Не лиш родина господаря має змогу вижити, але й чимало продуктів можна продати.

Цей факт стає вже загально признаним і між тими, котрі ще недавно зневажливо ставилися до цього. Треба тільки йти ще далі в цім напрямку. Коли господар має кілька коров, чому б не подбати щоб ті корови були расові й добре себе оплачували? Це саме можна сказати про свині, вівці, кури. У багатьох дистриктах утримують громадою расових бугаїв та кнурів. Дуже малим коштом господар може поліпшити свою череду. Певно кожний фармер погодиться з тим, що ліпше тримати одну корову, яка добре доїться, чим дві, але мало-продуктивні. Та чи багато є таких котрі це переводять у практиці?

Мішана господарка добра ще й з того погляду, що багато вільного часу в зимову пору можна використати пожиточно.

Фармерські угоди.

Підписання угоди (лісу) між власником і рентівником має багато більше значення чим люди припускають. Майже половина фармів у деяких провінціях знаходиться в руках рентівників, а тому часто повстають непорозуміння між власником і рентівником.

На загал мало хто читає все те, що написано дрібним друком з другого боку блянку угоди. Навіть від офіційної особи часто можна почути такі завваги, як — та це для всіх однакове, це загальні закони, нічого страшного там немає. Найбільше грішать у тім напрямку ті агенти, котрі хочуть заробити найскорше на самій акції вирентування, бо як тільки дістануть свою заплату за виповнення та засвідчення угоди, їх справа скінчилась.

Та нехай фармері памятають про такі угоди слідуюче: Не всі вони однакові й не все, що там написано, є загальним законом. В багатьох дистриктах можна знайти друковані взірці угод, спеціяльно пристосовані до тих дистриктів. Не завжди там пишуть те саме. Не завжди написане там не можна змінити. Це варт знати кожному, хто підписує угоду.

Навіть загальний закон часом може бути змінений за згадаю обох сторін. Наприклад згідно загальному законові, коли рентівник побудує щось на вирентованій фармі, він не може цього забрати з собою. Та коли про це буде згадано в угоді, цеб то коли власник погодиться при підписанні угоди аби рентівник забрав будівлі, ніхто йому не може тоді цього заборонити. Багато є всяких дрібниць, про які варт думати ще перед підписанням угоди.

На загал памятайте ось що: Угода може бути зроблена так як ви її бажаєте мати. Лиш мусите пильно перестудіювати що в ній пишеться й додати до неї все, що вважаєте важливим, або що хочете змінити. Майже всі друковані взірці угод написані так, що в першу чергу хоронять права власника. З цього наука для рентівника: Бути дуже обережним і постаратися про охорону своїх власних прав при підписанню угоди.

М. Карабут.

ТВОРЕЦЬ ПЯТОЇ КОЛЬОНИ

Голова еспанського уряду, генерал Франко, звільнив Алфара із становища начальника пропаґандивного бюра.

Албаро був творцем "пятої колюмни" в 1937 році в Мадриді, коли Франко облягав те місто.

Бомбардування фабрик Скода

Англійські летуни перший раз долетіли над Чехословаччину і збомбардували славну фабрику зброї Скода, коло Пільзна, яка виробляє зброю для німецької армії.

ОГЛЯД ЗАПАСІВ ПОЖИВИ В КАНАДІ

Питання достаточних запасів поживи в Канаді виказує, що нам немає чого турбуватися в цім напрямку, бо поживи є подостатком. Економічний Відділ Доміняльного Департаменту Хліборобства повідомляє, що всі головні види поживи в Канаді, за винятком сиру, є в більшій кількості ніж минулими роками. Більш того, ця пожива є високої якости.

Найважніший продукт, якого має Канада аж забагато, це пшениця. На 20 вересня, 1940, запаси пшениці в Канаді виносили 358 міліонів бушлів, тоді як року 1939, у тім самім часі, було тільки 255 міліонів бушлів. Тут не подано тієї пшениці, яку переховується до фармах.

Щодо мяса, то як воловини так і свинини на 1 вересня 1940, у Канаді було більша ні у тім часі 1939 року. Воловини збільшилося порівнюючи мало, але свинини переховується на 13 міліонів фунтів більше ніж року попереднього. Та ці запаси свинини потрохи зменшуються від місяця черв ня ц. р., коли було осягнено рекордових запасів.

Нормально запаси масла, сиру та яєць зростають у літній порі, за місяців високої продукції. Року 1940 зріст запасів сиру та яєць не виказував великого поступу, бо багато цих продуктів було вивезено до Британії. Це спричинилося до того, що на 1 вересня 1940 року, запаси сиру та яєць були навіть дещо меншим ніж року 1939.

Стандартні мішки на бараболю

В цю пору, коли сезон продажу бараболь є в повнім розгарі, Відділ Овочів та Городини при Доміняльнім департаменті Хліборобства ще раз пригодує всім зацікавленим особам про нове розпорядження щодо паковання бараболь. Тепер уже забороняється законом вживати 80 та 90 фунтові мішки на бараболі, які були в ужитку минулими роками.

Стандартними мішками на бараболю тепер є такі: 100 фунтові, 75 фунтові, 50, 25 і 15 фунтові. Коли бараболю пакують у паперові торбинки, для дрібного продажу в склепах, їх треба пакувати по 5, 10 або 15 фунтів. Взагалі вага бараболь у паперових торбинках має бути така, щоб ділилася на число 5. На кожнім мішку бараболь мусить бути подане імя та адреса того, хто бараболю пакував (пекер), а також правдивий грейд, чисту вагу в часі паковання і нарешті для чого бараболя призначена.

Згідно новому розпорядженню, на мішках мусить бути ярлик (тег), з написом: "столові бараболі". Таке зарядження знайшли необхідним завести для того, щоб столові бараболі не продавали на насіння. Бо на насіння є спеціяльні ґрейди й ті бараболі мали бути виплекані під спеціяльним доглядом.

Від року 1939 дозволено вживати в Канаді так само й деревляні скриньки, так взагалі аргентинські. В таких скриньках вивозили бараболю до Аргентини, а тепер будуть продавати в них і тут. Ці скриньки мають 28 цалів довжини та 14½ цалів широкі й високі.

Пристрій до міряння вогкости ґрунту

Дуже багато є способів міряння вогкости в ґрунті, але всі вони мають один принцип — браня взірця ґрунту й висушування його в ляборaторії. Зважуванням взірців перед і опісля висушування, визначується процент вогкости.

Ці способи вимагають брання взірців ґрунту та надсилання їх до ляборaторії. Чим далі ляборaторія від того місця, де було взято взірець, тим більше нагоди для нього висохнути в дорозі або навпаки — натягнути вогкости з повітря. Отже це спосіб не дуже певний і вимагає багату часу та мороки.

Проф. Л. Д. Бейвер і Байрон Т. Шов з Огайо Університету винайшли спеціяльний пристрій для міряння вогкости в ґрунті, який є дуже простий у вжитку й відпадає потреба брати взірці. Цей пристрій так зроблено, що одним кінцем його встромлюють до землі, де він може стало стояти. Зверху приміщено другу частину, яка уявляє собою щось подібне до цифербляту годинника, на якім усе буде показано як забагато вогкости має ґрунт. Цю верхню частину можна також лишати стало на дворі або брати до помешкання. Швидкість і точність цих помірів вогкости ґрунту викликало велике зацікавлення між фабрикантами, бо за таким пристроєм є великий попит. Сподіються, що в скорім часі кожний фармер буде мати змогу купити собі цей пристрій і тоді буде точно знати про стан вогкости на своїм полі.

Пиха коштує дорожче, ніж усе потрібне до їжі, питва, житла й одягу.

Сподіються браку деякого насіння року 1942

Комітет Постачання Насіння, що утворено при Раді Хліборобського Постачання, працює вже від вересня місяця минулого року, й має зібраний великий матеріял щодо продукції насіння в Канаді. Для посівного сезону року 1940 в Канаді було подостатком насіння, а так само сподіються, що й року 1941 не буде відчуватися недостачі.

Точні досліди канадійських запасів насіння, а разом з тим перегляд привозу та вивозу насіння, що передбачається рр. 1931-42, вказує на можливість недостачі насіння деяких дволітніх рослин в році 1942. Сподіються недостачі насіння кормових буряків, турнепсу, столових боряків, капусти, каляфйорів, пастернаку а з однолітніх — редьківки та шпінату.

Це насіння звичайно привозили з Голяндії й Данії, а тепер з тими країнами звязок перервано, й невідомо чи можна буде дістати з Англії.

З огляду на можливість недостачі цього насіння, роблять заходи щоб почати вирощувати його в Канаді. Цієї осени буде вибрано велику кількість ріжних корняків, з метою висадити їх наступної весни для продукції насіння і цей спосіб можна буде задовольнити попит як і не повністю, то до значної міри.

Переховування овочів та городини

Всі овочі та городина при значені для домашнього пере ховування на зиму мусять бу ти впевні дозрілі й неушко джені. Ушкодження найчаст ше буває при необережнім по водженні або від примерзанн Також поважні шкоди роблят всякі шкідники. Такі овочі т городина не будуть добр переховуватися. Велику ува треба звертати на сортуван тих продуктів, які мають п реховуватись довший час. Мі ними не сміє бути надгнили бо це найчастіше приводит до великих втрат. Для пізна ня внутрішньої якости овоч та городини, перед наклада ням до сховку треба бра взірці й розрізувати, щоб п реконатися, що вони цілко здорові і в середині. Особли яблука часто виявляють вн трішні ушкодження, яких помітно на зовні. Те саме й з бараболями.

Дуже важливим є, щоб г родина та овочі були цілко сухі перед наложуванням сховку. Якщо городина вог вона дуже швидко пічне гни В часі переховування ці пр дукти треба переглядати кіль разів і відбирати всі, що в являють ознаки гниття.

КОНІ НА ПРОДАЖ

Коні на продаж або в замін за авто або ломбер. Ко молоді і добре збудова

Таксамо маємо велик склад вживаної машине на продаж або в заміну ломбер.

Зголошуйтесь до:

MAX HARMIDE

Box 208.
DAYSLAND, ALTA.
Телефон Но. 13.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
In the United States, per year — 2.50

Вівторок, 5. листопада, 1940.

ГРЕЦІЯ І ВІЙНА НА БЛИЗЬКІМ СХОДІ

Хтось сказав, що з воєн в останнім десятилітті є хіба одна користь: люди довідуються про народи й держави, про які може не чули, і запізнаються з їх географією, історією, державним ладом, способом життя, їх провідними людьми. На жаль, ця наука дуже коштовна, бо куплена кровю народів, руїною їх майна а навіть утратою свободи. Найновішу лекцію маємо з Греції, на яку брутально й без причини напала фашистівська Італія. Подаємо деякі інформації про той край і про те, який вплив матиме грецька війна на дальший хід великої війни.

* * *

Греція обіймає південну частину балканського півострова і з трьох сторін є окружена морем. У склад грецького королівства входять ще південна Македонія, західня Тракія і 600 островів, з котрих найбільшим є Крета. Населення Греції має 7.196,900 мешканців. Дальший опис подаємо за Українською Загальною Енцикльопедією:

Греція своїм архіпеляґом це частина Европи найдалі на південь висунена та найбільше зближена до Азії. Вже сама півостровна частина Греції через своє багате розчленування морськими заливами, а ще більше островна, має відмінний характер від решти Балкану. Гори Греції, т. зв. Іллірійсько-грецькі, є продовженням західніх балканських гір. Греція має пів-рівникове підсоння, і вічно-зелену пів-рівникову ростиню (переважно хащі), ясне небо. Лише на сході Греції є низини, поза тим вона гориста та неврожайна і тому ріллі всього є 15 процент, зате 37 процент луки та 35 процент невжитків і 13 процент лісу. Поширений випас худоби, головно овець і кіз (5,600,000 штук) а сільське господарство наскрізь піврівникове, овочеве. Збіжжя займають менше площі, ніж управа коринтських ягід (250,000,000 фунтів річно), оливного дерева, оливи, тютюну і вина. Крім цього вивозить ще Греція олово. Через недостачу вугілля й водної сили (бо ріки короткі й літом висихають) промислу розвинути не можна. Загалом торговля і мореплавство це головні зайняття в Греції. Вона має розмірно велику торговельну фльоту — 1,190,000 тон (11-те місце в світі) і 9,984,000 тон морського обороту, але найважніше значіння Греції як посередниці Европи в торговлі з Левантом (Близьким Сходом). Зате залізниць у Греції мало. Заселюють Грецію головно Греки (5,800,000 душ, в чому біля 1,000,000 Македонців), а також Альбанці (200,000) і дещо Болгарів, Турків, Румунів і циганів. Пересічна густота населення 47 на квадратовий кільометер, але на північному заході ледви 20, зате на східних островах 100.

* * *

Греція виборола свою незалежність від Туреччини в 1829 році і стала королівством, якого незалежність гарантували Англія, Франція і Росія. Монархічний устрій повалено в 1925 році, однак у 1935 р. населення голосувало за приверненням монархії. Королем став Юрій II.

Під торговельним оглядом Греція має дуже вигідне положення; вона була помостом між Европою й Азією в старині, такою осталася й тепер. Та географічно-стратеґічне її положення все було нещасливе. Через цілі століття Греція була кривавим шляхом, куди европейські народи йшли на підбій Близького Сходу, а азійські народи перли на підбій Европи.

Тепер Греція стала шляхом, яким італійська армія сподіється йти до нафтових піль на Близькому Сході. Італійці також плянують заложити бази, з яких могли б нападати на британські военноморські й повітряні бази в Єгипті.

* * *

Друга Велика Війна має за собою ледви 430 днів, однак наподіяла таке страшне спустошення на европейськім континенті, як ніяка інша війна дотепер.

Держави одна по другій лягли перед силою або погрозами. Більше як 100,000,000 людей на тім континенті дісталися під чуже панування. Пів міліона квадратових миль території опинилося під чужими прапорами.

Одначе головним фактом у цій війні є те, що Британські Острови осталися нездобуті й непоконані. Сила британської фльоти незломана на всіх морях, яких хвилі змивають береги трагедією оповитої Европи.

Німці й Італійці сподівалися короткої війни. Їх надії не сповнилися. І тоді як британська імперія витримує й набирає нової сили, націстично-фашистівські пляни нового порядку в Европі стають нездійснимою мрією.

Минула війна була програна для Німеччини на ріці Марні в 1914 році. Хто знає, чи Німеччина й Італія не програли війни в 1940 році над Англійським каналом. Не бачучи можливости розіграти війну на заході, держави осі стараються виграти її на сході.

І через це маленька Греція знайшлася в небезпеці, подібно як багато інших країн і народів на европейськім континенті почавши від 1. серпня, 1939.

Та цей новий напад осі зробив щось іншого. Він дав змогу Британії вести війну проти своїх ворогів, як то кажуть, з задніх дверей. Британія дістала нові морські й повітряні бази в Греції і грецьких островах, звідки може з добрим вислідом бомбардувати і нищити Італію й румунську нафту. Такої можливости Англія дотепер не мала. Активна англійська поміч для Греції спинила італійську офензиву і певно буде мати вплив на дальшу політику Туреччини.

Вчений — це той, хто багато знає з книг, освічений той, хто засвоїв собі найбільш поширене в його час знання й засоби; просвічений же — той, хто розуміє зміст свого життя.

* *

Не той відважний, хто піддається вибухам гніву, але той, хто володіє лагідністю й тихістю. — Марк Аврелій.

* *

Лихе слово шкодить відразу трьом; тому, про кого зле кажуть; тому, кому кажуть зле, але найбільше тому, хто лихословить. — Св. Василій Вел.

Трейсі Филипс

Репрезентаційний Комітет Українців Канади повідомляє, що п. Трейсі Филипс, визначний британський природознавець і дипльомат, згодився на запрошення того ж Комітету виголосити по українських кольоніях в Канаді ряд промов на тему: **"Війна та українська проблема."**

Канадійські Українці будуть вдоволені із цієї поїздки п. Филипса не так тому, що він знатний британський дипльомат. І не так тому, що він є мужем нашої пяністки Любки Колесси, дочки українського вченого й письменника, якого заслуги для України стоять

TRACY PHILIPPS, M. C.,
Hon. D. C. L.

між першими в історії нашого народу... Вдоволення наше передовсім тому, що вдійсності п. Т. Филипс є дуже глибоким знавцем Східньої Европи й Близького Сходу, він один з тих британських людей науки та політики, що найкраще розуміють та трактують визвольно-державницькі проблеми України. Він не політичний теоретик, не великий політик при малому зеленому столикові — він політик-знавець, що набув своє знання різних пекучих проблем всяких народів по важких і довгих студіях їх на місці,, в їх колисці — Росії, Туреччині, Україні і т. ін.

Не від речі буде дещо ближче запізнати наших читачів з особою п. Т. Филипса.

Трейсі Филипс — походить зі старої та історичної англійської родини, що посвоячена з відомими історичними родами Віртігерн і Кур де Ліон.

Вже в молодому віці, бо по скінченій студії на оксфордському університеті та військовій службі, в 1913 році він відбув довгу подорож по Східній Европі та Близькому Сході. В січні 1914 року його назначено асистентом-комісарем на англьо-німецькому кордоні в Східній Африці, в районі Вікторія-Ниязна та над Горішнім Нілем. З вибухом війни 1914-18 рр. він командував британськими розвідками. В серпні того року був ранений і відзначений мілітарним хрестом заслуги. Підчас африканської кампанії він був у чинній службі під командою генерала Сматса. В початку 1916 року його перенесено до Лондону й приділено до відділу военного кабінету. Там він працював із лордом Милнером і сер Марком Сайксом, експертом ісламських близько-східніх справ. Пізніше він був у военній службі на австрійсько-італійському фронті, звідки відтак приділено його до начальної команди славного арабського бюфа, звідкіля вийшов відомий "Лоренс арабський".

Пізніше Филипса покликано до особливої місії в Абисинії.

По світовій війні Трейсі Филипса приділано до служби при червоно-морській розвідці проти торгівлі невільниками до Арабії, відтак до боротьби з торговцями зброї, розбишацьких ватаг, що ловили людей та провадили в неволю та проти бандитів на південних кордонах Абисинії в околиці озера Рудольф. Він працював тут з єгипетською армією. Опісля Филипс був адміністратором одної округи в Східній Африці, та пізнав таємничі тубильчі організацій й пізніше написав наукову працю про те. Його заінтересування природніми науками пхнуло його на рисковий крок — пішки перейти Африку здовж рівника. Його наукові досліди підчас цієї подорожі були публіковані в ріжних світових наукових виданнях.

З Центральної Африки Трейсі Филипс серед зими вибрався у центральну Росію, між Уралом та Україною. Британський уряд призначив його британським комісарем допомоги для України, що переживала тоді жахливий голод. Він проводив плян Нансена допомоги голодуючим і співпрацював із народо-союзівськими допомоговими організаціями та американським допомоговим комітетом під проводом Гувера. Тут він докладніше обзнайомився з українським народом і його державницькою проблемою. Звідсіля лондонський "Ди Таймс" запросив його на кореспондента підчас грецько-турецької війни в Малій Азії. При кінці цієї зими Филипс був звязковим офіциром при грецькій армії в Тракії. Коли вибухли заворушення в Судані та Єгипті, його перенесено з Харкова в Україні до Хартума, щоб поміг привернути спокій та взаємне порозуміння. Пізніше Филипс став комісарем військової провінції Бараль-Газаль, побіля Хартума. В часі, як грецькі війська заняли були частину болгарського прикордоння, Филипс був офіційним обсерватором при Союзі Народів і розглядав той інцидент. Опісля Трейсі Филипс знов побував на Кавказі, поновно зробив наукову поїздку по російському Туркестані. Герой славної півісторичної новелі Ф. А. М. Вебстера "Ді Мен Гу Нюв" (Чоловік, що знав) — це Трейсі Филипс, який у тій новелі зветься Филип Трейсі.

Коли Німці рушили походом не Чехословаччину, Филипс був у Празі, а недавно щойно вернувся з Балкану.

Трейсі Филипс говорить три надцятьма африканськими мовами та є членом академії кольоніяльних наук. 1937 року університет у Доргем надідив його почесним ступнем доктора цивільного права за його 25-літню працю і вклад у науку природознавства, ґеографії, зоольогії, суспільнознавства та антропольогії. Він також є почесним членом багатьох інших наукових інститутів.

Трейсі Филипс — це вчений в дуже ріжнородних ділянках знання — починаючи з фільософії та політики, а кінчаючи на науці про міграцію птахів. Мало хто з Европейців так багато подорожував по Східній Европі, підрівниковій Африці та магометанському Близькому Сході, як Филипс.

Українці в Західній Канаді мають тепер нагоду почути від цього вийняткового британського вченого та дипльомата про справи, що тісно вяжуться з українською справою. Ми віримо, що кожний та кожна, що матимуть спромогу, тієї нагоди не оминуть.

П. Трейсі Филипс буде подорожувати по Західній Канаді разом з послом Орестом Жеребком, найбільш діяльним з наших канадійських послів. З п. Филипсом їде також його дружина, відома українська пяністка — Любка Колесса. Про Любку Колессу та ї мистецьку гру на фортепяні по всіх визначних столицях Европи й Полудневої Америки — канадійські Українці знають з попередніх пресових звідомлень. Це ще одна причина, чому Українці в Західній Канаді привитають щиро-сердечно і п. Трейсі Филипса і нашу улюблену пяністку, Любку Колессу, якої відвідини в Канаді давно вже були пожадані.

За пляном поїздки п. Трейсі Филипса слідіть на іншому місці цього числа "Українських Вістей".

ПЕРШІ ДНІ В ГАЛИЧИНІ ПІД МОСКВОЮ

"НАШЕСТВІЄ" МОСКВИ НА ЗАХІДНІ УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ

(Короткий спогад збігця).

(Дакончення).

Найгірше поставилась інтелігентна верства: тут виявились безхарактерність, плазунство, мякунство, безхарактерність. Причина цього є така: 1) все третього чи четвертого дня у Львові — як і в інших усіх містах західних наших земель! — прибуло ГПУ і дістало в руки всі картотеки польської поліції; агент, ренегат, здається на імя Володимир Хімяк і ще якийсь принесли особисто до ГПУ головні списки всіх видних Українців. Так що від крайніх націоналістів до шумськістів і скрипниківців включно советська влада мала всіх на увазі від першого дня своєї влади; 2) і всі хто міг, зокрема молодь, бувші УСС, старшини української армії усе втікало закордон усіма шляхами; не втікли тільки аполітичні, чи краще апартійні, старі, недужі; 3) бо советська влада, кожний це відчував у всьому, це не є ніяка Радянська Україна, а справжня советська Москва — чужа нам політична й душею, культурою й устроєм. І так — повтікали уми, характери, люди конструктивні, сіль нашої землі. (Тим самим не думаю твердити, що й серед тої соли немає пустого каменя, слабших людей: це явище науково - "природничого" характеру питоме усім народам). А під Советами осталась слабина — крім музиків і мистців і один-два письменники, яких прізвищ краще не подавати!), що там справді остались, і ті найкращі, — слабина духова, інтелектуальна. І ця слабина ломиться, падає в ту московську прірву.

Дуже цікавий бік — релігійність нашого населення. Всі церкви вщерть набиті — неділі, свято, а то й ранком у будень. Всі маніфестують, що єдиний Авторітет у них — Бог — Церква. Є священики, що сміло проповідують у церквах проти безбожництва. Діти в школі, де скасована молитва, де знято хрест, — самочинно моляться, причепивши до стіни іконку що її з собою приносить. І в це наше лихоліття дуже конструктивним орденом духовних робітників, виявився Чин Отців Василіян. Вони розійшлись по селах, по опущених парохіях і ведуть дальше Боже діло серед нашого народу. Бо саме в таку годину наш народ відчуває необхідність мати священика свого. Польське ж духовенство майже все осталось на своїх місцях.

Ще хоч кілька слів про ті перші славні вибори до конституанти у Львові, що відбулися 22 жовтня, 1939. Советська преса трубила про них як про 100 процентову перемогу. Пропаганда до цих виборів тривала яких два тижні. Уже ввесь час ще до виборів, кожний промовець на мітінгу домагався прилучення західніх земель України "до квітучої і щасливої країни рад, під сонішну конституцію Сталіна." Львів поділено на виборчі округи. В кожній окрузі відбувались передвиборчі зборі, балаканина. В день виборів у містах було таке: У містах, в Галичині бодай, була маса Поляків — утікачів перед війною, а Жидів ще більше! Українців тим самим було менше. Всі втікачі дістали право голосу. І Українці, перед страхом переслідувань, разом з усією тою збираниною пішли голосувати. Голосували такі, що в житті не голосували. Хто не голосував, по того в 10 години вечора приїздило авто, брало його до його окружного виборчого льокалю, тут він давав свій голос, але до дому вже його не відвозили, цього абстинента голосування, а до ГПУ.

Інакше вибори проходили на селі. Село у своїй масі й не думало голосувати. Зокрема в тих селах, де були дійшли Німці, а потім відступили. Були села, що в засаді збройкотували вибори і до них не пішли. А як були такі села, що відбулись у них вибори, то до урни падало все, що хочете, тільки не картка з єдиним кандидатом. (Біла картка, на ній єдиний, часто зовсім нікому не відомий тип; цю картку в кабіні виборець складав у четверо, виходив із кабіни — де було перо й чорнило, й кидав картку в урну). На тій картці, скресливши законого кандидата, виписували, наприклад: "Слава Україні!" "Хай Сталін..." У кращому випадку скреслювали законного кандидата й кидали картку в урну. Розуміється, Совєети не забудуть цього селові.

До конституанти ввійшли люди зовсім не політики: все там було — тільки політиків большевиків там не було. Бо взагалі, по краху большевизму на західніх українських землях, коли й комуністи, не тільки ідейні, а ті калькуланти, покинули Москву, в нас зовсім зник тип большевицького політика. Були — але це були строгої і старої марки: шумськісти. Ці перші дістались до большевицької тюрми — як Чорненко, Рудик, що їх большевики вже розстріляли. Отже такого політика не було. Тому й не диво, що до конституанти попадають такі "політики" як професор Кирило Йосипович Студинський, професор Маріян Паньчишин, музика Василь Барвінський, добрий бойовик а в житті півголовок Петро Франко, який сам одного разу сказав, що найгірший твір його батька то таки він він сам; далі — така гарна дівчина, добра балетниця й чепур на красуня Дарка Нижанківська, чи інша й інші — всі вони були фігури але ніякі посли, ніякі політики. Треба було мати Москві українську отару, щоб прилучила — справа чисто й пусто формального характеру! — західні українські землі до "Країни Рад". Ось і вибрали ту отару. І тому на депутатів попали й такі люди, які по закінченні нарад конституанти відразу опинилися поза межами Светів.

А московсько - большевицька змора з дня на день більше окутувала душу, кидала наших людей у дивну психічну байдужність, що мала в собі щось чорно-трагічного. Люди не мали охоти жити: єдина розвязка — охота смерти. Бо ця советська атмосфера так має впливи на душу людини.

Коли ж подивитесь: якого типу формує советська дійсність? Бо чорна доба, устрій творить свого психольогічного типа. Велика французька революція створила досконалого французького типа: дрібноміщанина, рентіера, скупендрягу, без полету. Марксистсько-ленінська революція це явний твір жидівсько - московського світу. І вони супроти України, і Москва й Жиди, однозгідні. Вічна сила бунту, сила спротиву України для них страшна. І вони хотять знищити Україну: голодом і витвором нового типу. Людина, що ціле життя голодує — слабне, а з нею і раса слабне, кретиніє, не здатна подумати про якусь революцію. А до того — новий тип, що повстає, це люди обмежені розумом, плиткі світоглядом, малпа, що повторює те, що його навчили в політшколі. В кращому випадку: це тип дрібноміщанський, просвітянський, малоросійський: Олексій Корнійчук.

Може зачорні мої думки — та вони правдиві: був я тим обсерватором, що знає уже з 1918—1920 Україну, большевиків, що може й хотів був найти в них щось конструктивне. На жаль!

А останні зміни в устрою підтверджують, що й сама Москва вже потерпає за той витвір нового типу.

М. Накаремний.

ЗІ СПОМИНІВ ВИНСТОНА ЧОРЧИЛА

Що було б, коли б — Німці були Англійцями, а їх военними операціями в часі великої війни командував не Фалькенгайм, а, скажім, Винстон Чорчил? Питання, що може видатися безплідним, але яке ним не є і яке особливо цікаве для Українців.

Порушує його в своїх блискучо написаних споминах, які читаються мов роман, морський міністр Великої Британії в літах І. війни, Винстон Чорчил, одна з найцікавіших постатей Англії.

14. вересня 1914 р. цісар Вільгельм призначує ген. Фалькенгайма — на місце Мольтке — шефом Великого Генерального Штабу. Ситуація, яку застав новий шеф, не була легка. Спроба нанести Франції рішучий удар через Бельгію не повелася. На сході — прийшла поразка Австрійців під Львовом. В цей момент власне стало перед Німеччиною питання — кого її атакувати, міцнішого чи слабшого неприятеля? А в цім випадку треба було взяти в рахубу цілу масу політичних чинників, економічних і ґеографічних і їх вплив на вислід военних посунень.

Німеччина, пише Чорчил, не мала рації, атакуючи Францію в серпні 1914 року, а особливо не мала вона рації, впадаючи на Бельґію. Вона ліпше була б зробила, розторощуючи Росію і полишаючи Франції ломати собі зуби об її твердині та оборонні лінії окопів. Тоді вона імовірно уникнула б конфлікту з Британською Імперією, бодай у початкових стадіях війни, найважніших для неї. Але Німеччина вибрала іншу тактику, яка скінчилася поразкою на Марні. Власне по короткій спробі змінити свою тактику в 1915 році (успішна офензива проти Росії), Фалькенгайм подав цісареві на Різдво 1915 року меморандум, про який згадує в своїх споминах. В нім він відкидає плян дальшої офензиви проти Росії, бо на це — думав він — не позволяли ні стан доріг там, ні клімат. "Багаті території України були б одинокою ціллю, яку можна б було взяти під розгляд", пише він. Але для реалізації цього пляну треба було або зєднати собі, або заатакувати Румунію, на що Фалькенгайм не рішився. Лишилася для нього, яко ціль нової і рішаючої (як він думав) офензиви — тільки французький фронт, Верден. З тим погодилися Гінденбурґ і Людендорф. Масу німецького війська зі східнього фронту перетранспортовано на Захід, і австрійського до Італії. Так кинулася Німеччина "в безнадійну авантуру західнього фронту."

"Ця постанова була тяжка наслідками; вона значила перевернення до гори ногами концепсії, яка позволила ґен. фон Фалькенгаймові поправити положення Німеччини в 1915 році. Далекий від того, щоб продовжувати успіхи, осягнуті проти своїх найслабших противників, він рішився скермувати великий німецький удар 1916 року, проти наймічнішої точки найсильнішого ворога". Це була велика помилка. "Життєве питання для Німеччини було розірвати бльокаду, бо коли б їй не вдалося забезпечити себе ресурсами, перевищуючими ті, якими розпоряджала вона в середині границь почвірного союзу, велика війна... моглаб скінчитись лиш її вичерпанням і поразкою." Цеї бльокади не могла Німеччина розірвати на морі. Отже, тоді "їй треба було розірвати її на суші. Коли океани були замкнуті, то отверта була Азія. Коли Захід був замкнутий на три замки, то настіж отвором стояв Орієнт... Центральні імперії не могли зробитися могутнім організмом, вистарчаючим своїм потребам інакше, як розширивши свої границі на нові, велитенські простори..."

"Правдивою політичною ціллю і єдиною можливою, яка отворилася перед Німеччиною в 1916 році — було розгромити Росію і спонукати Румунію прилучитися до центральних держав. Румунське збіжжя й нафта були тоді неоціненої вартости для Німеччини. Чорне Море й Каспійське творили в 1917 році правдиву стратеґічну мету Німеччини. Вони були під боком і не вимагали неможливих зусиль для їх осягнення. Неперерваний наступ на території Південної Росії, на Україну і в бік Одеси позволив би отримати легким коштом засоби поживи, конечні німецьким імперіям. Турецька ж офензива в північнім напрямку, підтримана німецькими відділами, кермована німецькими генералами, позволила би захопити Кавказ. Імпровізована Німцями фльота запанувала би над обома морями. Опанування берегів тих морей створило би сталу, необчислиму і повсякчасну небезпеку для кожного з пунктів береговоі лінії, розтягнутої на 8,000 кільометрів, унерухомлюючи в безпотрібній дефензиві десятьох російських вояків на одного німецького. Румунія, цілком окружена, відтята від всякої французько-британської помочі Болгарією й Туреччиною, віддалена від російських армій австрійсько - німецьким наступом зі Львова на Одесу, мусіла би прилучитися до Центральних Держав. Ужиття 15 до 20 німецьких дивізій пірвало б за собою австрійські й турецькі армії і легко збільшило би території потрібні для виживлення Німеччини, уможливлюючі на прикінці 1916 зайняття цілого південного сходу Европи, Чорного і Каспійського морей і Кавказу. Східній фронт німецько-австрійський міг би розтягнутися від Риґи до Астрахані, не вимагаючи вжиття сил, дуже переважаючих ті, якими Німеччина розпоряджала на східнім фронті перед тим. Акція проти Росії і її захитаних уже армій могла б привести до реалізації цього широкого пляну в той час, як армії російські і союзників марно тратили б свої сили в безнадійних спробах затримати цю інвазію на схід або десяткувалися б у нових офензивах проти німецького фронту в Франції". А перевага на Каспію зробила би Персію легкою здобичею Німеччини, а за Персією лежав Афґаністан і Індія...

"Але цьому сміливому й

(Продовження на стор. 7)

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ЛИСТОПАД

5	В	Якова ап.
6	С	Арети мч.
7	Ч	Маркіяна і Мартирія мч.
8	**П**	**Димитрія вмч.**
9	С	Нестора мч.
10	**Н**	**21 по С.** Параскеви мч.
11	П	Анастазії прпм.
21	В	Зиновія і Зиновії мч.
13	С	Стахія і інш. ап.
14	Ч	Косми і Дамяна
15	П	Акиндина і ін. мч.
16	С	Акепсіма і ін. мч.
17	**Н**	**22 по С.** Йоанікія В. прп.
18	П	Галактіона мч.
19	В	Павла св.
20	С	Єрона і ін. мч.
21	**Ч**	**Собор св. Михаїла Арх.**
22	П	Онисифора мч. Матрони
23	С	Ераста і ін. мч.

СВ. ВЕЛИКОМУШЕНИКА ДИМИТРІЯ

Євангелія св. Івана, зач. 52.

Сказав Господь своїм ученикам: Це заповідаю вам, щоб ви любили один одного. Коли світ вас ненавидить, знайте, що мене перш, чим вас зненавидів. Коли би ви зі світа були, світ своє любив би; а що ви не зі світа, а я вибрав вас зі світа, тому й ненавидить вас світ. Згадайте слово, що я вам сказав: Не є слуга більший від свого пана. Коли мене гонили, і вас гонитимуть; коли моє слово заховали, й ваше ховатимуть. Та все це робитимуть вам задля мого імени, бо не знають того, хто мене післав. Коли б я був не прийшов і їм не говорив, не мали б гріха; а тепер не мають оправдання за свій гріх. Хто мене ненавидить, і мого Вітця ненавидить. Коли б я не був зробив між ними діл, котрих ніхто інший не зробив, не мали б гріха; а тепер і бачили і зненавиділи і мене й мого Вітця. Та щоб сповнилося слово написане в їх законі, що зненавиділи мене дармо. Коли ж прийде утішитель, котрого я вам пішлю від Вітця, Дух правди, що від Вітця походить, той свідчитиме про мене. І ви свідчитимете, бо від початку ви зі мною.

Це сказав я вам, щоб ви не соблазнилися. З божниць проженуть вас; але прийде година, що кожний, хто убє вас, думатиме, що службу приносить Богу.

НЕДІЛЯ 21-ША ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Євангелія св. Луки, зач. 35.

Сказав Господь цю притчу: Вийшов сівач сіяти своє насіння; і як сіяв, одно впало при дорозі, потоптано його і птиці небесні видзьобали його. А друге впало на камінь, і зійшовши, всохло, бо не мало вогкости. А інше впало між тернину і тернина, що виросла разом заглушила його. А інше впало на добру землю, і зійшовши, принесло плід в сотеро. Це сказавши, закликав: Хто має вуха слухати, нехай слухає. І питали його ученики його, що значить ця притча? А він сказав: Вам дано знати тайни царства Божого, а прочим у притчах, щоб дивлячися не бачили, і слухаючи не розуміли: Єсть же ця притча: Насіння це слово Боже; а ті, що при дорозі, це ті, що слухають; опісля приходить діявол і бере слово з їх серця, щоб увіривши, не спаслися. А ті, що на камени, це ті, що почувши, з радістю приймають слово, то ці кореня не мають, вони до часу вірять, а в часі покуси відпадають. А те, що між тернину впало, це ті, що слухають, але журбами й багацтвами і розкошами життя придавлені, відходять і не приносять пладу. А те, що на добру землю, це ті, що добрим і благим серцем слухаючи, слово заховують і плід плід приносять у терпеливості. Це сказавши, закликав: Хто має вуха слухати, нехай слухає.

Слухачі Божого Слова

Вийшов сівач сіяти збіжжя. Зерно в нього було чисте, здорове й добірне. Як став він його розсівати, то не кожне зерно впало на пригожу землю, але деяке занеслося на дорогу, друге на каменистий грунт, інше впало між бурян. Ну, і видима річ, що те, яке відлетіло на дорогу, навіть не прийнялося, бо було потоптане або птацтво визбирало. Те, що впало на камянистий грунт, як скоро зійшло, так скоро й заснітилося, зниділо, бо не могло вкорінитися на камяній опоці, а те, що впало в бурян, прийнялося й росло, але приглушене буряном, не дало належної користи; а тільки те дало добрий прибуток, котре впало на добру землю.

Коли ж Син Божий замітив, що не всі його зрозуміли, то розяснив, що дорога, каміння, бурян і пригожа нива, це люди, слухачі слова Божого. І як не з кожної діжі однаковий хліб виходить, так і в людях, в одному Боже зерно виросте, а в другому воно засніться. Слухачами Ісуса Христа були ріжні люди й не всі однакову користь виносили зі слова Божого.

До слухачів Ісуса, між іншими, належали фарисеї та книжники. Люди мали їх за великих хранителів закону Божого, але вдійсності вони такими не були, бо інакше Ісус був би їх не назвав вибіленими гробами. Ходили за Ісусом, то правда; уважно слухали наук Його, але на жаль, не в добрім намірі. Хотіли зловити Ісуса на якім слові, оскаржити перед старшиною і збурити народ проти нього. Виразно бо заявили, що ані в гадці їм стати учнями Ісусовими, бо вони є Мойсеєві ученики.

І нині не бракує людей, що слухають Слова Божого серцем без віри. Неодин волів би цілком не йти до церкви і слухати проповіді, але що скажуть люди, що скаже жінка, діти. Отже йде задля звичаю, про око людське, для святого спокою дома. Такий з проповіді жадної користи не винесе, хіба що буде мати нагоду критикувати священика, закпити собі з релігії. Чи може не так? Ану зайдіть у неділю вечером до сальону або до Народнього Дому, а переконаєтеся, чи не правду кажу. Там почуєте повно критики на священика, на проповідь, на відправу.

Між слухачами Ісуса було немало людей з вірою в серці, що гляділи на чуда Христові власними очима, узнавали Ісуса за великого Пророка,, навіть своїм королем хотіли окликати, з увагою слухали його наук, — але що ж? Коли в їх серцях не було готовости до посвяти. Не хотіли за ніщо в світі розстатися зі своїми грішними звичаями, налогами й розкошами цього світу.

І в нинішніх часах немало знайдете подібних слухачів Слова Божого. Вірують у Христа, вірують у слово Боже, люблять ходити на проповіді, навіть будуються ними, але нема в них духа посвяти. Нехай почують якусь гострішу правду Божу; нехай священик заговорить про жертвенність, про самопосвяту, а зараз скажуть: Твердо убо слово сіє! Цього не можливо виконати! Скаже священик на проповіді: стережіться грішних оказій; не ходіть з людьми безбожними; — а зараз скажуть: "О, це неможливо для нас!"

Почують науку: чужу річ маєш звернути; кривду винагородити, гнів із серця викинути; — а покивають головою і скажуть: я того не годен зробити!

Дуже багато є слухачів таких, що нема в них витревалости. Буде слухати наук місійних дуже ревно, до глибини серця зварушать його слова місіонаря, буде навіть плакати в часі науки, навіть зробить гаряче постановлення покути й поправи. Так що ж? Коли за кілька день, при найменшій покусі, вертається до давнього способу життя, наново попадає в старий гріх. І який був перед місією, такий по місії.

А слухачів з добрим серцем і сильного духа є мало. Ісус Христос три роки голосив людям своє слово, а скінчилося на апостолах, Ученицях, Марії Магдалині, Йосифові з Ариматеї, Нікодимові Закхею та ще кількох побожних невістах. Те саме й нині.

Я не беруся судити, до котрої кляси ти належиш; але благо тобі, як належиш до тих, що слова Божого з радістю слухають і після нього живуть. Такий чоловік не лиш, що є слухачем, але й творцем слова Божого.

о. М. Кінаш.

Чи Папу Видумали Католики?

Довше ніж тисячу літ була одна Церква християнська під управою святих Вітців, папів римських. Потім через гордість грецьких патріярхів та через приневолення грецьких цісарів відорвалася Східня частина Церкви від папи, не хотячи його слухати. Відорвана часть християн прийняла собі назву "православних", ніби віруючих у Бога, як пристало. Однак цю назву прибрали вони зовсім неслушно, бо не у всіх річах вірують так, як Бог обявив.

Простий та побожний нарід був би вже давно вернувся до єдности Церкви, але "православне" духовенство не хоче до того допустити. Кажуть народові, що то тільки католики видумали папу, а давніше ніхто з християн в папську власть не вірив. Отже треба вам знати, як маєте таких переконати, що кожний, хто бажає свого спасення, мусить признати власть св. Вітця.

Хто з вас має книжечку з Євангеліями, нехай вишукує собі 16 розділ Євангелія св. Матея і зачне читати від 13 стиха. З того місця знаємо, що коли раз Ісус Христос запитав апостолів, за кого вони його уважають, а апостоли нічого не відповідали, один тільки Симон (котрого імя Ісус змінив на Петро, то є: камінь, скала) — той Симон без надуми відповів Йому: "Ти єси Христос, Син Бога живого". Тоді Ісус похвалив Петра за те, що сказав правду, та додав, що він не виснував цього ані зі своєї голови, ані з людських оповістей, але довідався з самого Божого обявлення. А опісля так промовив до Петра: "А я тобі кажу: Ти єси Петро (це є скала, камінь), й на цім камені поставлю мою церкву й пекольні врата не побідять її. І дам тобі ключі царства небесного і що звяжеш на землі, буде звязане на небі, а що розвяжеш на землі, буде розвязане на небі." Чи ж не ясно з тих слів, що одного тільки Петра покликав Спаситель на найвищого пастиря цілої Церкви, так як він сам один визнав Божество Христове! Прецінь виразно говорить до нього одного, а не до всіх: а я тобі кажу, ти камінь, тобі дам ключі.

Христос назвав Петра скалою, себто як би підвалиною своєї Церкви. А нащо ж дається підвалину під дім? Коли хочеш мурувати дім, в якій цили докопуєшся аж до скали, або до твердого грунту? Чи не тому, аби твоя будівля мала на чім опертися, а не розпалася в руїну при першій нагоді? Подібно річ мається з Церквою. Хоч у тім місці Євангелія Христос не говорить про цегляні та деревляні церкви, куди сходяться люди на молитву, але називає Церквою те Царство Боже, котре закладав, цебто цілу суспільність усіх віруючих. Однак і тому своєму царству, щоб не розпалося як ті земські царства, що не мають доброго правительства, дав Ісус Христос особу св. Петра за кріпку підвалину.

А яким же то способом чоловік може бути підвалиною цілої християнської суспільности? Певно, що не інакше, як тільки, що тою суспільністю буде управляти, буде для неї права установляти, спори розсуджувати, блудячих напоминати, непослушних карати. Отже це все віддав Спаситель св. Петрові, коли до нього сказав: Ти єси Петро. З його видимо, що св. Петро був вивищений понад інших апостолів. Правда й це, що він був їм рівний у тім, що так само як вони проповідував слово Боже, хрестив людей, відправляв Службу Божу, постановляв священиків; але в тім знову був вищим від них усіх, що міг управляти цілою Церквою, чого інші апостоли не могли робити, бо Христос їм того не поручив.

Але зкотрим православним такий розпорядок Ісуса Христа не до подоби. Вони почали туманити нарід та вмовляти в нього, що буцім то св. Петро такий самий апостол, як інші і жадної іншої поваги не мав. Але зовсім інакше поучають нас святі Отці і церковні письменники. Св. Кирило, епископ єрусалимський, називає св. Петра найпершим між апостолами, найвищим учителем Церкви. А св. Амврозій так відзивається: Де Петро, там Церква. Св. Йоан Золотоустий каже це ясніше: Петро Церква Божа. В такий спосіб про жадного іншого апостола не говорили.

Щоб відкрити фальш "православних", не треба навіть заглядати до інших книг, тільки до їх власних церковних. "Православні" мають книги, звані "місячні Минеї", то значить як би читанки про ріжних святих з молитвами до них. В тих читаннях на день 16 січня, 29 і 30 червня є такі свідоцтва про св. Петра. (Подаємо їх тут у перекладі):

"Нині Петро, підвалина Церкви, камінь віри, оказує нам свої чесні ланцуги" (котрими його сковано у вязниці).

"Ти утвердив закони Христові і переступників навчив справедливости, яко зверхній начальник апостолів, яко кріпкий фундамент догматів" (правд віри).

"Похвалім найвищого і першого апостола, Божого ученика правди, великого Петра і з вірою поцілуймо його ланцюги...

"О наставнику апостолів, найблаженніший Петре!...

"Не лишивши Риму ти трапив і до нас через свої лацюги, котрі ти носив, держачий перший престол між апостолами".

Ті всі похвали виписані з 16 січня. А тепер з 29 червня:

"Петре, підвалино апостолів, скало Церкви Христової, початку Християн, паси славно вівці твоєї вівчарні, заховай твої ягнята від хитрих вовків, спаси стадо твоє від напастей лютих.

"Достойно заспіваймо на честь верховного начальника апостолів.

"Тебе, св. Петре, Предвічний предвидівши назначив яко начальника своєї Церкви.

"Ти, Петре, був першим епископом Риму, славою і хвалою найбільшого міста, утвердженням Церкви, що і пекольні ворота поправді не побідять її, як і Христос предсказав."

Це послідне свідоцтво є в Минеї 30 червня.

Ті всі виразні свідоцтва про св. Петра виписані з одної книги Минеї, виданої в Києві 1811 року. Є й інші докази в самих богослужебних книгах. Наприклад у прольогу на день 30 червня св. Петро названий "пастирем, держучим власть над усіма апостолами, вождом апостолів, джерелом правовірности."

На те, що св. Петро був видимим головою Церкви, маєте ще й той доказ, що його праздник обходиться найвеличавіше зі всіх апостольських праздників. А перед ним є навіть піст названий "петрівкою". Такого посту нема перед жадним праздником іншого святого. Чи то не знак, що св. Петро мав у Церкві більшу власть як інші святі апостоли? І той піст лишили нам наші батьки з тих часів, коли ще була одна віра, коли і всі Українці признавали св. Вітця, наслідником св. Петра і правителем цілої Церкви. Теперішні батюшки певно не встановили б такого посту св. Петрові.

Дорогий брате! Коли ти католик, то дякуй Господу Богу, що маєш таких Отців духовних, котрі учать тебе цілої науки Христової. Але коли ти "православний", то переконайся, що тебе і твоїх братів ошукують, коли кажуть, щоб не слухати папи.

("Католицькі Відповіді").

КЛЯСИ КАТОЛИКІВ

Один католицький місячник, що виходить в Америці, ділить католиків на три кляси: кляса А, кляса Б, і кляса В.

Відносно св. Причастя, католики кляси А приступають до св. Тайн кожного місяця або частіше. Кл. Б. приступають лиш кілька разів на рік, а кляса В. тільки раз на рік.

Відносно священиків католики кляси А. не говорять жадних спліток про священиків, бо уважають, що священиків буде судити сам Бог. Кл. Б. критикують проповіді, методи й особисті звичаї священиків, бо це робить їх розмову дуже інтересною. Кл. В. з огірченням нападають на священиків, уважаючи їх винуватцями за всі лиха в церкві.

Відносно Служби Божої католики кл. А. приходять на Службу Божу на час. Вони навіть приходять на вечірну відправу. Кл. Б. приходять на Службу Божу, але пізно. На інші відправи вони рідко учащають. Кл. В. часто опускають Службу Божу, "тому, що "мусять" їхати на рибу, або чуються змучені, отже волять дома спати в часі Служби Божої. На інші відправи вони зовсім не вчащають.

Щодо посилання дітей до шкіл католики кл. А. посилають своїх дітей лиш до католицької школи, чи то нижчої чи вищої; вони всіма способами помагають Сестрам і католицьким учителям у вихованні дітей. Кл. Б. також посилають дітей до католицьких шкіл, хоч не дуже радо, але зараз їх вибирають, коли коли хтонебудь їм наплете, що дітей у католицькій школі зле трактують. Кляси В. відмовляються посилати дітей до католицької школи, бо то забагато коштує й католицька школа на їх думку не дорівнює публичній школі.

Щодо удержання, католики кл. А. радо піддержують і утримують свою церкву та свого священика. Вони щедро по своїм силам дають на школи та інші добрі цілі, та дивують ся, як то парохія потрапить існувати з таких малих доходів. Кл. Б. дають на утримання своєї парохії, але не люблять, щоб їм зачасто про це згадувати. Вони часто й голосно нарікають на зазиви до жертв і зависно виражаються про вигідне життя священика. Кл. В. рідко і слабо попирають церкву, називають священиків грошехапами й бажають знати чому тих 5—10 центів що вони складають тижнево, не дають на бідних.

Відносно тяжко хорих католики кляси А. кличуть священика ще тоді, коли хорий зовсім притомний і коли він може добре висповідатись та прийняти інші святі Тайни. Католики кл. Б. кличуть священика тоді, коли хорий тратить притомність, так що заки священик прибуде до дому, хорого вже покинула притомність. Католики кл. В. зовсім не кличуть священика до тяжко хорого, а коли хорий помре, вони урядять величавий похорон з всякими можливими парадами.

До котрої кляси Ви належите?

Переклав о. А. Л.

МОЛИТВА ПІД ХРЕСТОМ

Хвала і тисяч раз хвала
Тобі, Ісусе дорогий!
Важна вина моя була, —
Ти ж змив її, о Всеблагий!
Вважаю щастям і добром
Клячіти під Твоїм хрестом.
На нім Ти дався розпяти,
Щоб грішного мене спасти.

Сердечно цілуватиму
Кріваві рани Твоїх ніг,
Твої коліна обійму
І припаду до стіп Твоїх,
Бо полюбив Ти людський
род.
Владико неба, суші й вод
Любовію, якої в вік
Ніяк не збагне чоловік.

Дай, Спасе, лік душі моїй
На смутки і страждання всі!
Будь захистом, приютом їй
У горю в кожному часі,
І не вміни мені у гріх
Вини Адама й вин моїх.
Нехай їх змиє кров Твоя,
Минеться вся печаль моя.

Др. В. Щурат.

НЕДІЛЯ

Неділенька Божа,
Неділя владична,
Якаж ти у світі
Свята і велична!
Бо рано в неділю
Христос встав із гробу,
Страдавши за всіх нас
І всю нашу злобу.
Длятого всі дзвони
Так радісно грають,
До церкви святої
Ввесь нарід скликають.
І сходяться люди
До Божого дому
Дякувати щиро
Богові святому.
Вислухай нас, Боже,
У Твоїй святині,
Щоб Твою неділю
Ми гідно святили.

Остерігайтеся лжепророків, що приходять до вас в овечій одежі, а всередині вони вовки хижі: впізнаєте по овочах їхніх. Чи збирають виноград з тернини, або фіги з будяків? Так усяке дерево добре родить і овоч добрий, а пусте дерево родить і овоч лихий; не може добре дерево родити лихого овочу, ані пусте дерево родити овочу доброго. Оце ж по овочах їхніх впізнаєте їх. — Мат. 7: 15-20.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ЛИСТОПАД

8. Св. Димитрія —
Голден
Гей Лейк
Ледук
Нарон Лейк
10. Неділя 21 по Сош. —
Коперник
Едсон
Фор-Фар
17. Неділя 22 по Сош. —
Калмар
Меплі
Вох
21. Собор св. Михаїла —
Равид Гил
Торсбі
Торгилд (празник)
24. Неділя 23 по Сош. —
Дейзленд
Егремонт
Калдер

BASILIAN FATHERS
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.

ЛИСТОПАД

8. св. Димитрія — Редвотер, Давнінг
8. св. Димитрія — Редвей, початок базару о год. 3. пополудні.
10. Неділя 21 по Сош. — Редвей (базар). Смокі Лейк св. Параскеви (празник).
17. Неділя 22 по Сош. — Белліс, Куквил.
21. Собор св. Михаїла — Стрий, Глендон (базар)
24. Неділя 32 по Сош. — Смокі Лейк св. Онуфрія, Вільна (базар).

BASILIAN FATHERS
Box 8. Radway, Alta. Тел. 4.

ЛИСТОПАД

8. Св. Димитрія — Лейдівуд (празник), Архиерейська Служба Божа о годині 10-ій. Брайтстови, Ман.
10. Неділя 21 по Сош. — Драйден, Онт., Бовзежур, Ман.
17. Неділя 22 по Сош. — Кенора, Онт., Транскона (празник)
21. Св. Михаїла — Садлов, Ман.
24. Неділя 23 по Сош. — Гадашвил, Ман., Талберг, Ман.

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave., Winnipeg, Man.

ЛИСТОПАД

8. св. Димитрія — Алвена, фарми.
10. Неділя — Боднарі
17. Неділя Алвена, фарми
21. св. Михаїла — Алвена, місто
24. Неділя — Лaпівці.

о. М. Оленьчук.
Алвена, Саск.

ЛИСТОПАД

8. В.М. Димитрія — Кизів (празник)
10. Неділя — Рама
17. Неділя — Бобулинці
21. Архистратига Михаїла — Попас Лейк (празник)
25. Неділя — Доброводи.

о. Колодій.
Рама, Саск.

ЛИСТОПАД

8. св. Вмч. Димитрія — Григорів храм)
10. Неділя — Гигорів
17. Стінен (церква св. Николая)
21. св. Михаїла — Прісвил
24. Неділя — Чехів

о. Г. Теплий,
Прісвил, Саск.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Ольга, Долини (о. Коцаба)
8. Св. Димитрія — Січ
10. Неділя — Овкбурн
17. Неділя — Розбурн (фарми) Козівка (о. Коцаба)
21. Св. Михаїла — Ольга (празник). Рутенія (о. Коцаба)
24. Неділя — Енгусвил

о. К. Лотоцький,
Овкбурн, Ман. Тел. 141 рінг 21.

ЛИСТОПАД

8. св. Димитрія — Долини, Елфинстон (о. Коцаба)
10. Неділя — Озерна, Сомик (о. Коцаба)
17. Неділя — Шол Лейк
21. св. Михаїла — Сенді Лейк
24. Неділя — Долини, Еріксон (о. Коцаба)

о. М. Григорійчук,
Сенді Лейк, Тел. 90-4.

ЛИСТОПАД

8. Св. Димитрія — Петлюра, Алонза.
10. Неділя — Келд, Ешвил
17. Неділя — Гілберт Плейнс, Веллій Ривер (фарми)
21. Св. Михаїла — Роблин
24. Неділя — Келд, Гленелла.

о. Мих. Сирник,
Box 64. Давфин, Ман.

ЛИСТОПАД

8. Св. Димитрія — Мітпарк
10. Неділя — Самбург
17. Неділя — Марлін
21. Арх. Михаїла — Гронлід (празник)
24. Неділя Брукебі.

ГРУДЕНЬ

1. Неділя — Принс Алберт.

о. М. Горошко,
Принс Алберт, Саск.

ЛИСТОПАД

8. Св. Великомученика Димитрія —
Іннісфрі (В. Ч. Хр.)
Енгел Лейк
Чипмен
Благодарственна Служба Божа на Мскаланках і річні збори.
10. Неділя 21 по Сош. —
Вегревил
Ендрю
Скаро
Моркемб
Лейк Белвю (коло Гіля)
Гиліярд
17. Неділя 22 по Сош. —
Краків
Новий Київ
Віллингдон
Іннісфрі (Р.М.Б.)
21. Собор св. Михаїла —
Дервент (св. Юра)
Лішор
Івасюки
Чипмен
Ренфурлі (Великий Базар)
24. Неділя 23 по Сош. —
Делф
Мирнам
Восток
Вегревил
Плейн Лейк

BASILIAN FATHERS
Mundare. Alta.

ЛИСТОПАД

8. Св. Димитрія — Ст. Филипс
10. Неділя — Норквей
17. Неділя — Арран Весна
21. Св. Арх. Михаїла — Сван Плейн
24. Неділя — Глен Алдер

о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

ЛИСТОПАД

8. св. Димитрія — Кулін, Полп Ривер
10. Неділя — Пайн Ривер, Виннипегозис місто
17. Неділя — Етелберт, Савт Бей
21. св. Михаїла — Драй Ривер, храм, Гарланд.
24. Неділя — Мінк Ривер, Україна.

о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

ЛИСТОПАД

8. св. Вмч. Димирія — Криндор, храм.
10. Неділя — церква св. Николая коло Пархоми.
17. Неділя — Орлів.
21. св. Михаїла — Січ (храм)

о. Н. Дрогомирецький,
Геффорд, Box 282. Тел. 37.

ЛИСТОПАД

8. Св. Димитрія — Васплів
10. Неділя — Канора
17. Неділя — Бюкенан.
21. Св. Михаїла — Олеша
24. Неділя — Канора
24. Неділя — Вергін (Впр. отець з Йорктону).

о. Петро Пасічник,
Канора, Саск.

ЛИСТОПАД

8. Св. Димитрія — Борщів
10. Неділя — Ростерн (Богрд.)
17. Неділя — Мічам
21. Св. Арх. Михаїла — Волверін
24. Неділя — Ростерн (св. Духа).

о. Петро Криворучка,
304-4*th Ave. North, Saskatoon.*

ЛИСТОПАД

8. Св. Димитрія — коло Підскального (празник)
10. Неділя — Св. Спаса
17. Неділя — коло Гаврилюка
21. Св. Михаїла — Гори
24. Неділя — Пітерсон.

о. В. Гуменюк,
Кадворт, Саск.

ЛИСТОПАД

8. Вмч. Димитрія — Дрифтінг Ривер, празник.
10. Неділя — Фишінг Ривер
17. Неділя — Відень
21. Собор св. Арх. Михаїла — Веллав, празник. Мінк Крік, празник.
24. Неділя — Ґрендвю (місто)

о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

ЛИСТОПАД

8. Св. Димитрія — Тондер Крік
10. Неділя — Ґренфел
17. Неділя Ріджайна
21. Св. Михаїла — Годжвел
24. Неділя Кендіяк

о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон: 22053

ЛИСТОПАД

10. Неділя — Ст. Норберт
17. Неділя — Россдейл
21. св. Михаїла — Ст. Мартин
24. Неділя — Гонор.

о. А. Луговий,
Вінніпег, Ман.

Коли розгніваєшся, лічи до десяти; дуже розгніваєшся, лічи до сотні. — Джеферсон.

* *

Релігійна наука, це підвалина виховання.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Вісти з Вест Торонто

Пращання о. Гароха.

В середу вечером, 2-го жовтня парохіяни церкви св. Йосафата на Вест Торонто зійшлися до парохіяльної салі, щоб попращатися зі своїм улюбленим парохом Всеч. о. П. Сулятицьким. Через три роки парохіяни співпрацювали зі своїм парохом, щиро його любили й охочо виконували розпорядження свого душпастиря.

Тепер, коли наспіла вістка, що їх парох, Всч. о. Сулятицький є назначений на обслугу парохії в Гемилтоні, Онт., всі парохіяни зійшлися цього вечора, щоб попращатися з ним.

Жіноче товариство, котре істнує при цій церкві, постаралося про про смачну перекуску на цей вечерок. Підчас перекуски п. І. Руснак, Н. Юречків і І. Бартош та інші подякували в імени парохії свому отцеві пароховi і пожелали ще більших успіхів на новій парохії. Від Жіночого Товариства зложили подяку й желання пані Волошиновська і К. Дзюрман. Парохіяни вручили свому пароховi гарний дарунок. Цей вечерок довго лишиться в їх памяті.

25-літній ювилей.

В неділю, дня 6-го жовтня, велике число парохіян з Вест Торонта, Ошави, Ґрімсбі, Гемилтону й інших околиць зійшлися до парохіяльної галі, щоб тут справити милу несподіванку для панства Капустів, котрі обходили того дня 25-ліття супружого життя.

Панство Капусти є широко знані в цих околицях як щирі католики і примірні працівники на народнім полі. Через увесь час побуття в Торонті панство Капусти завсіди брали активну участь у всякій парохіяльній праці і своїм прикладом заохочували других. При кожній потребі панство Капусти ніколи не відмовлялися, але після своїх сил все щиро [illegible]вялися.

Родина, що приїхала з далеких околиць та парохіяни, з котрими п-во Капусти працювали, справили їм цю милу несподіванку в цей день, що закінчив 25 літ їхнього подружжя. Многі желання плили зі щирих сердець для ювилятів. Перші зложили желання бувший парох Всч. о. Сулятицький і теперішній парох Всеч. о. А. Роборецький. Відтак гарно привитав ювилятів їх одинокий син Михайло, котрий є студентом в університеті. У своїй короткій та щирій промові молодий Михайло подякував своїм родичам, що його так гарно виховали і навчили його любити свою католицьку віру і свій нарід та побажав своїм родичам щастя і благословенства Божого в їх житті. На знак пошани й любови вручив батькові й матері гарні дарунки.

В імени парохії зложив желання п. І. Бартош і вручив відповідний дарунок.

В імени Жіночого Товариства, в котрім пані Капуста є в заряді, зложили желання пані Волошиновська і К. Дзюрман і вручили срібний дарунок.

В імени Товариства Молоді желав п. П. Музика а відтак складали желання многі другі бесідники, котрі бажали їм кріпкого здоровля, щастя й гаразду, щоб іще других 25 літ прожили. Кожні вручили ювилятам красні срібні дарунки й заспівали всі Многая літа.

Вкінці панство Капусти подякували присутнім гостям за таку приємну несподіванку і з цеї нагоди жертвували 25 долярів на церкву.

Як то гарно мати в громаді таких взірцевих і віруючих людей! Дай Боже, щоб між нашим народом було багато таких щирих людей-працівників на полі церковнім та народнім.

При цій нагоді також була збірка на пресу.

Мила несподіванка.

В середу вечером, для 9. жовтня, ревні члени церкви св. Йосафата у Вест Торонті справили милу несподіванку свому новому пароховi Всч. о. А. Роборецькому. На цей вечерок прийшли старші й молодь, щоб оказати свою любов і привитати свого нового душ-[illegible]

Всеч. о. А. Роборецький прибув сюди з містечка Давфин у Манітобі, де відзначився тим, що збудував одну з найгарніших наших церков у Канаді. І тут на новій парохії на привитання парохіяни зазначили з початку свою прихильність до нового пароха тим, що так численно зійшлися, зазначили свою охоту до праці і вручили гарний дарунок.

Предсідником цього вечірка був п. Н. Руснак, а привіт в імени парохії зложили п. І. Бартош, Н. Юречків і П. Метельський. В імени Жіночого Товариства витали пані Волошиновська і К. Дзюрман, а в імени молоді П. Музика.

На кінець забрав слово наш молодий парох о. А. Роборецький. Він подякував за прихильність і гарний дарунок та заохочував усіх до спільної праці духовної й народньої.

При цій нагоді була збірка на пресу.

Кореспондент.

Карнавал у Плейн Лейк

На знимці сидять зліва до права: Емілія Куцій, 1-ша принцеса; в середині Розалія Горин, королева; Ксеня Музика, 2-га принцеса. Стоять з ліва до права: Стефка Саврій, Атаназія Бабич.

Наша парохія гордиться великим та красним божим домом. А побіч церкви стоїть великого розміру парохіяльний дім імени Т. Шевченка. Ще треба багато праці вложити і гроша, щоб він був викінчений. Тому стараннєм Впр. о. М. Пасічника ЧСВВ наша молодь хотіла приложити і свою руку до цеї будови. А зробила вона цим, що устроїла великий карнавал.

Тикети для розпродажі були роздані на всі поблизькі кольонії. А день 19, 21 і 22 жовтня були днями найбільш завзятої праці, бо тут ходило хто буде королевою цього карнавалу. І так по перечисленню голосів панночка Розалія Горин з Плейн Лейк дістала 68,150 голосів і тим самим стала королевою. Панночка Емілія Куцій з Борщева мала 23,325 голосів і дано їй почесть першої принцеси; панночка Ксеня Музичка з Гиллярд — 18,100 голосів, і стала другою принцесою.

Рівно ж належиться подяка й честь для панночок Стефки Саврій з Мондеру і Анастазії багато натрудилася для добра Бабич з Іннісфрі, що також нашого парохіяльного дому в продажі тикетів.

Господарем карнавалу був молодий та енергійний молодець п. Вернард Барон. Він то отворив карнавал 19 жовтня а 22 жовтня мав честь коронувати Розалію Горин на королеву першого карнавалу.

Щасливі тикети, що виграли, то мав п. Джим Головачук з Равнд Гил у сумі $20. Другу нагороду взяв Петро Кравчук у сумі $10 з Плейн Лейк.

Гарно робить наша молодь що працює для добра парохії. Вона знає, що що ми робимо, то робимо для власного добра і для добра цілого нашого народу.

Всі молоді хлопці й дівчата, беріть собі приклад з цеї парохії, з її молоді, працюйте спільно при церкві і парохіяльних домах. Та стійте твердо мов скала у вірі, любіть Церкву, Бога і свій нарід понад усе.

Член Парохіяльного Дому.

Вісти з Вернон, Бр. Кол.

Дня 26 жовтня відбувся тут базар української католицької парохії. Увесь дохід з нього призначений на будову нашої церкви в місті, де куплено вже два лоти землі при Кларк вул.

Праця парохіян у Верноні дуже гарно розвивається в цьому напрямі.

Особи й числа, що вийшли як нагороди, були слідуючі:

1. Нагорода — Електрична машина до прання мала число 11499. Виграв її п. Василь Бачило, Лейк Драйв вулиця, Вернон.

2 нагорода: Честерфілд (три кавалки) ч. 9387, панна Ґледис М. Сендерсон, 319 вул. Генгі, Вернон.

3 нагорода: Біцикль марки ССМ, ч. 61. П. Теодор П. Демчук, Арран, Саск.

4 нагорода: Срібне начиння, ч. 8423. Пані С. Й. Мессі, Вох 742, Вернон.

5 нагорода: "Г.Б.К. ковдра" ч. 23. П. Василь Волошин, Пеллі, Саск.

6 нагорода: Г. Б. К. коц ч. 3356. П. С. Ґрифит, Вернон.

7. нагорода: Срібні ножі ітд. ч. 2935. П. Й. Г. Пірсон, Вернон.

8 нагорода: 35 кавалків начиння ч. 2912. П. Мих. Косік, Р.Р.Н. 2, С.М.Т.С. 110, Вернон.

9 нагорода: Ручний годинник ч. 126. Пані Рендель, Р.Р. 2, Вернон.

10 нагорода: Обрус на стіл ч. 281. Панна Надія Пасічник, 12 Найт вул., Вернон.

Присутній.

На пресовий фонд

(Ланівці, Саск.)

В понеділок, 28 жовтня ц. р. в українській греко-католицькій церкві в Ланівцях, Саск., відбувся похорон Прокопа Жарого. Похоронні богослуження відправив Впр. о. М. Оленьчук. Бр. п. Жарий був взірцевим членом тутешньої парохії, через довгі роки старшим братом при церкві і свідомим Українцем. На похорон прийшло велике число родини, знайомих і приятелів, хоч погода була невідповідна, бо того дня впав перший сніг.

Підчас обіду в домі бл. п. Жарого на заклик Впр. о. М. Оленьчука слідуючі зложили на пресовий фонд:

По 50 центів: пп. Ів. Войтович, М. Лозінський.

По 25 центів: пані: Е. Лозінська, Овчар, Сливка, Бажовська, Возняк, Корпан, Іванна Лозінська, Байда, А. Лозінська, Шутяк, Щербань, Жара, Сельська, Сікорська; панове: М. Сельський, М. Овчар, Й. Бажовський, Т. Байда, Н. Ґабрух, К. Возняк, К. Лозінський, П. Жарий, А. Щербань, І. Грапчак, Н. Корпан, М. Ременда, о. М. Оленьчук, Ст. Лозінський, Й. Шабага, М. Шутяк, Гр. Шведюк, Й. Грицак, І. Щербань, І. Магус, Анд. Сельський, А. Сікорський, П. Ґабрух, М. Жарий.

І. Кобринський 20 центів, пані Щербань 15 центів.

По 10 цт.: пані Грапчак, А. Жарий, Г. Корпан.

[illegible]

$5.50 призначено для "Українських Вістей" а $5.50 для "Будучности Нації".

Вічная память бл. п. Пр. Жарому. Слава і честь жертволюбивим і свідомим парохіянам з Лановець, Саск.

Перша Конвенція Українських Учителів

відбудеться в

МОНДЕРІ, В СУБОТУ, 16-ГО ЛИСТОПАДА, 1940.

ПРОГРАМА

Раншня сесія:

9.00—10.00: Приїзд і реєстрація учителів.
10.00—10.30: Служба Божа для католицьких учителів у церкві.
10.45—11.00: Привіт від мейора міста, д-ра Стрільчука.
11.00—11.30: Вибір предсідателя й інших урядників на цю конвенцію.
11.30—12.00: "Українська Культура" — п. Д. Прокопюк, учитель з Кракова.

Пополуднева сесія:

1.30—2.00: "Рік 1941 — ювилейний рік іміґрації українського народу до Канади" — Впр. о. І. Лесюк, ЧСВВ, професор Мондерського Семинаря.
2.30—3.00: "Приготовлення діточого хору до Конґресу 1941"— п. Роман Байдужа, учитель з Голден.
3.00—3.30: "Руханкові вправи, українські танці" — п. Андрей Юхим, учитель з Чипмен.
3.30—4.00: "Християнське виховання" — панна Софія Козяк, учителька зі Скаро.
4.00—4.30: "Становище українських Канадійців у теперішній війні" — п. посол В. Томин, учитель з Чагар.
4.30—5.00: Вибір заряду, резолюції і т. п.
5.00—7.00: УЧИТЕЛЬСЬКИЙ БЕНКЕТ — тоастмайстер п. І. Воробець, учитель з Гилярд.
7.00—8.00: **Висвітлення воєнних фільмів і Діточого Конґресу з Мондеру** при звуках найновіших воєнних маршів і пісень.
9.00—12.00: Учительська забава.

Головна ціль Конвенції — обговорити програму надходячого ювилею.

На Бенкеті буде промовляти п. Орест Жеребко, посол до провінціонального парляменту в Саскачевані.

КОМІТЕТ ЗІЗДУ, Мондер, Алта.

Дервент, Алта.

Я мав нагоду бути присутнім на одній несподіванці, яку родина справила свому батькові запросивши на ту родинну учту також сусідів. Ту несподіванку справлено власне п. Дмитрові Федечкові. Дня 20 жовтня прибула родина а також сусіди до п. Федечка на обід. Декотрі з гостей були аж із Спедден, Алта.

Привитали домашніх християнським привітом та пожелали їм доброго здоровля і многих літ. Жінки приладили столи зі стравами і попросили панство Федечків а з ними й гостей до обіду. Помолившися й засівши до столів, старший син з молодшими братами й сестрами побажали їм здоровля і многих літ. По обіді відспівали "Достойно есть". Діти вручили татові дарунки а всі разом заспівали "Це згода в родині".

Таксамо чесні гості не забули за наш часопис "Українські Вісти" і зложили на пресовий фонд $4.70, бо знаємо, що цей часопис помагає нам дуже багато в життю родиннім, на полі релігійнім і політичнім; таксамо прочитуємо новинки, які він так ясно нам подає; той наш часопис подає також порядки Богослужень, а нам це дуже корисне. Отже ми маємо велику користь з нашого часопису.

Жаль лиш, що не всі передплачують такий вельми цінний для українського народу часопис.

При цій нагоді нехай вільно нам бути візвати всіх тих наших братів і сестер, що ще не мають "Українських Вістей", аби замовили собі цей часопис, бо як довго його не мають, тратять чи не найліпшого гостя, котрий повинен їх відвідувати що кожний тиждень.

Подаю спис осіб, що зложили на тім вечерку свою лепту:

По 50 центів зложили: пп. Дмитро Федечко, пані Марія Федечко (Дервент).

По 25 центів: пп. Павло Кіт, Ксеня Кіт, Гр. Мельник, Іван Винник, Іван Федечко, Розалія Федечко, Михайло Мельник (Менвил).

По 15 центів: пп. Левко Безпалко, Марія Федечко, Василь Гнира (Менвил), Ксеня Ґнира (Менвил).

По 10 центів: пп. Ганя Мельник (Менвил), Марія Безпалко, Василь Федечко, Андрій Федечко, Марія Федечко, Марія Федечко, Настя Мельник, Параня Винник, Кость Соколенко, Марія Соколенко, О. Роґуцький, Ґеня Роґуцька, Ів. Мельник (Спеден), Алта.), Василь Федечко (Спеден).

Разом $4.70

Всім жертводавцям честь і подяка, а домашнім многих літ.

Павло Кіт.

Весільний Дзвін

(Піт, Алта.)

У вівторок рано, 23 жовтня, в церкві св. Івана Хрестителя на Нортерн Веллі, о. А. Винник ЧСВВ відправив Службу Божу й уділив святу тайну Супружества Франкові Ґусновському з Елк Пойнт і Павліні Зарівній з Піт, Алта.

В цім весільнім торжестві взяли участь не тільки родина й сусіди, але були гості і з далеких околиць.

По богослуженню всі весільні гості вдалися до дому молодої на спільний обід, де забавлялись весело до пізної ночі.

При весільній забаві згадали зібрані й про свою католицьку пресу. Пішла збірка і зложили на Українські Вісти маленький дар у сумі $3.40.

Всім жертводавцям нехай буде подяка, а молодятам нехай Господь благословить і дасть у щасті прожити многії літа!

Учасник.

Посмертна згадка

(Піт, Алта.)

На 21 жовтня вечером упокоївся в Бозі Михайло Безпалко в Елк Пойнт Шпиталі.

Покійний походив з бродського повіту, села Берлин.

Перебув покійний попередню велику війну у військовій службі як підстаршина в австрійськім а потім українськім війську.

Коли настав хвилевий мир у світі, прибув покійний до Канади з родиною в 1927 році, поселився поміж своїми односельчанами на фармі — 11 миль на північ від Дервент.

Зпочатку тяжко напрацювався на своїй фармі, бо була повна грубого ліса і горбовата. Але всі трудности пройшли. Попідростали діти, почали помагати в праці — два сини: Левко й Іван поподружились і вже можна було і веселіше жити.

Але не так то воно сталося. Руки, ноги і все тіло почало відмовляти услуг. Щойно минуло йому 57 літ життя а 13 літ побуту в Канаді, а вже смерть почала заглядати в очі. Минулося життя немов той сон!

Покійний перед смертю висповідався, прийняв св. Тайну Єлеепомазання і св. Причастя. І так у руки Господа Бога передав свою душу.

Похорон і Службу Божу відправив о. Н. Винник ЧСВВ в церкві св. Івана Хрестителя на Нортерн Веллі й там тіло поховали на цвинтарі.

[illegible] похоронного [illegible] спогадали сусіди як покійний часто любувався в читанні добрих книжок і ґазет, особливо "Українських Вістей". То ж і зробили між собою малу збірку у сумі $2.65, аби в тій газеті була подана його вістка.

Най Господь буде йому нагородою!

Присутній.

ВІЗИТАЦІЯ ПРЕОСВЯЩЕННОГО ВЛАДИКИ В ОВКБУРН, МАН.

В неділю, 27-го жовтня ц. р. пополудні, вірні української греко-католицької Церкви в Овкбурн, Ман., мали приємність витати Їх Ексцеленцію Кир Василія Ладику, Епископа української греко-католицької Церкви в Канаді.

Це вже другий раз, що Їх Ексцеленція зволили загостити до Овкбурн. Першим разом були ще в 1936 році, тоді, як посвятили нашу церкву.

Будучи на архиєрейських посіщеннях церков у цім окрузі через послідний місяць, Їх Ексцеленція прибули до Овкбурн з Енгусвил і, по короткім привитанню о. парохом К. Лотоцьким, відправили молебен в асисті других священиків-гостей та виголосили проповідь про цінність св. Віри.

Слід згадати також, що Їх Ексцеленцію витав старший брат Олекса Грицак, в дверях церкви, по українському звичаю — хлібом і сіллю.

Після відправи в церкві відбувся спільний вечерок в присутності Достойного Гостя в парохіяльній домівці. Слід згадати, що цю домівку побудовано за о. К. Жарського, котрий мимо неприємних докорів від одиниць з власних рядів, довів успішно діло до кінця.

Після вечері промовляли: о. парох К. Лотоцький, о. М. Григорійчук парох з Сенді Лейк, та голова парохіяльного дому Іван Осадець. Остаточно промовили і Їх Ексцеленція Кир Василій Ладика, висловлюючи свою потіху й радість з тої Гостини, а також поґратулювали тим, котрі постаралися про власний парохіяльний дім.

Після цього Їх Ексцеленція розмовляли особисто з вірними та з тими, котрих знали ще з минулих літ, тоді, коли були ще священиком.

Своєю достойною особою та епископською гідністю наш Архипастир зеднує пошану й любов своїх повірених, бо не жалує ні часу ні труду, щоб відвідати, загріти а навіть поговорити з вірними.

Будучи одинадцять років на епископськім становищі та маючи 56 років життя, Їх Ексцеленція вже не мають того вигляду, що ми бачили на їх особі одинадцять літ тому. Сивий волос та дещо худіше лице, видають всі ті познаки тої тяжкої пастирської праці, для котрої вони ціле своє життя посвятили.

Поле пастирської праці велике, бо сягає від одного океану до другого, та мабуть нема іншого епископа тут в Канаді, котрий мусить стільки подорожувати, що наш. Наш Епископ є Архипастирем та заразом і добрим господарем. Коли зважити на число прибуття нових священиків, питомців, сестер та нових церков, котрі прибули та повстали мимо ворожих наклепів, то те все треба завдячити тому розважному та дбайливому проводові, котрий очолює наш добрий Господар-Епископ Кир Василій Ладика. Завдяки тій дбайливости наша Церква стала побідницею в тій боротьбі в котрій її змагалися знищити, та її будучність нині являється кращою і певнішою, ніж у минувшині.

Ті, що змагалися знищити нашу Церкву, нині самі опинилися в смішнім положенню. Одні стоять поза законом; други перестрілюються церковними канонами, а ще інші розбиті та ледви животіють.

Та особлившу увагу має слово нашого Арипастиря, бо проповідуючий Архипастир — це ті живі уста Церкви, котрі голосять науку Спасителя. Посідаючи дар слова, наш Архипастир звеличує ті візитації тим, що нераз горнуться великі маси людей, щоб почути слова Христової науки.

Часті напімненя нашого Архипастиря до вірних звертаються о потребу любови до Бога, до Церкви та народу; о жертвенність і зберігання нашої традиції та о пошанування авторитету церковного і світського. Ті часті напімнення нашого Архипастиря, те напімнення до доброго патріотизму. Бути добрим горожанином у Бога і в людей, це значить бути добрим патріотом, бо правдивий патріотизм полягає на засадах християнських, а не лиш на практикуванню, плеканню чи зберіганню культурних здобутків. Кожний член українського народу, котрий не заплямлює своєї душі перед Богом ані своєї чести перед людьми, є добрим патріотом, бо такий не нищить, але підносить честь і славу свого народу.

Зате ніхто най себе не називає сто-процентовим патріотом, бо таким неможливо бути. Та зрештою жадні патріотичні фрази, жадні культурні здобутки та жадні цінні мистецтва українського народу не зроблять Українця патріотом, бо те все є тільки одяг народу, а нарід, подібно як людину ціниться після душевної вартости, а не по вбранню.

Честь і признання всім тим Українцям греко - католикам, котрі йдуть за голосом свого архипастиря, бо лиш такі вміють засвідчити народню честь та свою українсько-синівську гідність перед своїми й чужими. Нехай ті напімнення нашого Архипастиря будуть підоймою для тих, котрі бажають, щоб наш нарід мав повагу й похвалу всюди від чужих.

Архиєрейські візитації нашого Епископа мають на меті скріпляти та заохочувати вірних до праці на полі релігійнім та національнім. Наш Архипастир не жалує потрудитися, щов відвідати та загріти своїх вірних, бо бажає їм добра дочасного й вічного так як може лиш бажати добрий пастир свойому стадові. І тому, коли першою ціллю Церкви є відкуплення-спасення людських душ, тож перші змагання вірних повинні стреміти до тої цілі і то лиш з доброї волі, обдарованою покорою. Обовязковими прикметами також, кожного Українця греко-католика зглядом церковного уряду та Епископа повинні бути: покірність, пошана, вірність і любов.

Нехай отже ця візитація в Овкбурн буде тим скріпленням для вірних, та душевною підоймою для тих, котрі може мало цінять важність церковного авторитету та легковажать ту потребу покори від себе для церковного уряду — для Епископа.

На закінчення: Щира й сердечна подяка всім: Всечесним Отцям, тростам, вірним, нашому жіноцтву та гостям, котрі своєю працею і присутністю причинилися до звеличання цього торжества. Хай Всевишній кріпить здоровля й дарує щастя нашому Князеві й Архипастиреві на канадійській ниві.

Петро Осадець.

В АНГЛІЇ СЛІДНЕ ВЕЛИКЕ ДУХОВЕ ВІДРОДЖЕННЯ

Війна на життя і смерть, в якій знайшлася Англія, матиме далекосяглі, наслідки для цілого будучого життя англійського народу. Таке стверджують американські кореспонденти, приглядаючись що дня змінам. Англійський характер віддається усяким змінам надзвичайно поволи. Це відома річ. І тому саме кореспонденти прикладають велику вагу до того, що бачать. Отже так є, що тепер люди не мають великої спроможности забавлятись, ходити до театрів чи до "мувіс", чи навіть до ресторанів на танці. Той час, що перше проходив на забавах тепер зужитий на читання книжок і не роздумування. І тому тепер стільки нових думок і проєктів, стільки плянів, як розбудувати столицю і цілий край, як повести нове життя. Ітак, пишуть кореспонденти, в тих собвеях, де живуть по ночах тисячі, хоронячись перед німецькими бомбами, виростають пляни "нової Англії". Замітне ще й те, що нарід горнеться тепер до церков у далеко більшім числі, ніж це бувало передше.

"Будуть: кращий Лондон і краща Англія" — таке заповідають в Англії. Кажуть, що з руїн британської столиці й інших британських міст зродиться "нова країна" з новими модерними містами, повними краси й вигід. Це відноситься в першу чергу до Лондону.

Хочете, щоб про вас добре говорили, не говоріть про себе нічого доброго. — Паскаль.

Ставайте в Ряди на Поміч Українським Вістям!

Українське Запомогове Брацтво св. Николая

Ukrainian Mutual Benefit Ass'n of St. Nicholas of Canada
Box 3641 Sta. B., Winnipeg, Man.

ОФІЦІЯЛЬНА ЧАСТИНА

Касовий Звіт

Верховної Управи Українського Запомогового Брацтва св. Николая в Канаді

ВІД 1-го ЛИПНЯ ДО 30-го ВЕРЕСНЯ, 1940.

ПРИГОДИ

Членські вкладки до Запомогового Фонду	$1,809,25
Членські вкладки до посмертного фонду	4,498.62
Членські вкладки до адміністраційного Фонду	328.73
Адміністраційний фонд 25-центовий	40.95
За ленти, ґудзики й статути	19.00
Зворот з Відділу 2-го	5.00
Процент від бандів і морґеджу	1,730.00
Премія від проценту бондів	34.26
З ренту хати бл. п. Ю. Кавуза	42.00
Разом	$8,507.81

РОЗХОДИ

Виплачено допомоги з фонду хорих	$1,213.16
Виплачено похоронного з зап. фонду	600.00
Виплачено посмертного з посмертного фонду	1,200.00
Виплачено старечої підпомоги з посм. фонду	7.10
Адміністраційні видатки з' адміністр. фонду	379.81
Видатки хати Кавуза	8.26
Заплачено адвокатам	1,435.67
Разом	$4,843.99
Куплено бонди другої воєнної позички ($4,000)	3,950.00
Разом	$8,793.99

КАСОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ

Приходи	$8,507.81
Перенесення	13,394.56
Разом	$21,902.37
Розходи	8,793.99
Остає до перенесення	$13,108.38

СИРОТИНСЬКИЙ ФОНДІ

Перенесення	$2,114.92
По бл. п. В. Куцулея для сина	150.00
Побл. п. С. Генлюк для дочки	50.00
Разом	$2,314.92

СТАН ЧИННИЙ

Готівка в Монтреал Банку	$13,108.38
Бонди домініяльні й провінціональні	157,000.00
Морґеджі й позички	4,600.05
Сиротинський фонд	2,314.92
Народній фонд	409.80
Загальний стан фінансовий	**$177.433.15**

Дано в Вінніпеґу, 25. жовтня, 1940.

Ів. Зборовський, фін. секретар.

За Провірну Комісію:

Василь Ґолембйовський. Павло Сірант. Всеч. о. П. Божик.

Ріжні Вісти

ПОЛЯКИ ПРИПИСУЮТЬ АРЕШТИ ҐЕШТАПОВІ

Польська телеграфічна Агенція в Лондоні подає, що арешти Поляків у Румунії переводили члени німецької тайної поліції, званої Ґештапо. Ці німецькі урядовці, мовляв, арештували навіть членів польської амбасади в Румунії, вдершися до неї зі зброєю в руках.

Агенція подає, що німецький уряд приказав усім Полякам у Румунії, вертатися негайно до Польщі або покинути Румунію як вороги Німеччини.

Разом з ген. Сьміглим-Ридзом і бувшим міністром заграничних справ Беком арештовано в Румунії 700 польських утікачів.

ЛЯВАЛЬ ПРОДОВЖУЄ ПЕРЕГОВОРИ З НІМЦЯМИ

Поль Бодуен уступив зі становища міністра заграничних справ в уряді Петена і його теку перебрав Пер Ляваль. Він прибрав у свої руки також пропаганду і радіо, затримуючи надалі уряд віцепреміера. Таким чином Ляваль захопив у свої руки керму французької політики.

Після того він виїхав до Парижу продовжувати переговори з німецьким амбасадором Абецом. Разом з ним виїхав генерал Гунціґер і оба будуть далі вести переговори з Німцями для закінчення перемиря й заключення миру.

З Віші урядово подано, що маршал Петен внедовзі відповість американському президентові Розвелтові на його письмо. Розвелт повідомив був Петена, що Америка займе французькі кольонії в Америці, скоро тільки прийде до французько-німецької військової співпраці.

Представник французького уряду офіціяльно заявив, що кабінет одобрив уступки Петена для Гітлера та що для Франції нема іншого вибору як співпрацювати з Німеччиною, однак тільки в ділянці мира.

ЯК РИМ ВИПРАВДУЄ НАПАД НА ГРЕЦІЮ

Італійський посол в Атенах вручив ноту грецькому урядові напередодні війни, в якій висунено закид, що Греція не придержується невтральности, хоч до цього зобовязалася. При ріжних нагодах — говориться в ноті — італійський уряд уважав за конечне звернути увагу Греції, щоб придержувалася зобовязань про невтральність і протестував проти постійного нарушування. Між іншим грецький уряд позволив британській фльоті користати з територіяльних грецьких вод, портів і побережжя.

Та коли це не помагало, Італійський уряд зажадав від Греції як запоруки грецької невтральности і ґарантії італійського безпеченства — згоди обсадити своєї армією кілька стратеґічних місць на території Греції на протяг війни з Великою Британією.

Це був той італійський ультимат, який Греція відкинула. Та не чекаючи на відповідь, італійська армія напала на Грецію. Це знову доказує, що Мусолініеві і Гітлерові було треба не грецької відповіді а цілковитої окупації невеликої Греції.

ДЕ СТОЇТЬ НІМЕЦЬКА АРМІЯ

Британійські військові круги інформують про таке розміщення великої німецької армії: 70 німецьких дивізій, або 1,050,000 находиться в полудневій Німеччині, Австрії і Словаччині. Вони призначені для можливого удару на Балкані.

Решта армії розподілена так: В середущій Німеччині є 70 до 75 дивізій, або около 1,125,000 жовнірів.

В Скандинавії і близько неї 15 дивізій, або 225,000 людей.

В Бретонії — 15 дивізій.

В Нормандії — 12 дивізій, або 180,000.

В Бельгії — 12 дивізій.

В Кале, Булонь і здовж побережжя Каналу — 18 дивізій, або 270,000 мужви.

Разом на заході є 855,000 війська.

Скільки є на советській границі і в Румунії — не сказано.

РІЖНІ ЗДОГАДИ ПРО ФРАНЦУСЬКО - НІМЕЦЬКУ УГОДУ

Інспіровані німецьким урядом ґазети в Стокгольмі подають вістку, що Гітлер добився з віцепреміером Лявалем угоди про сепаратний мир.

На основі тої угоди Франція має віддати Німеччині Альзацію, Льотарингію, Камерун і центральну частину Того. Італія має дістати від Франції Тунісію, Джібуті й удїл у заряді Суеського Каналу.

На основі цеї чутки, Еспанія є теж причетна до цеї угоди. За краще відношення до Німеччини Еспанія має дістати відшкодування коштом Англії і Франції в Африці.

А зі Швайцарії доносять, що умова також відноситься до французьких фльотних баз у Дакарі, столиці Західньої Африки; в Тулоні, на Середземному Морі; в Касаблянці, в французькому Мароко; та в Бізерті, в Тунісії. Летничі бази обняті домаганням, розміщені по всіх посілостях Франції, в північній Африці й Сирії, усі мають велитенське значіння для війни.

Про зміст німецьких домагань кружляють ріжні чутки, для яких одначе нема офіціяльних потверджень.

МОСКВА ЗНОВ ПЕРЕГОВОРЮЄ З НІМЦЯМИ

Пише лондонський "Таймс", що Совети не обіцяли Туркам ніякої помочі на случай війни. Думають, що Москва тепер за надто боїться німецької армії. Турки думають, що колись пізніше Росія стане по стороні Англії. Це тоді станеться, як Англія осягне воздушну перевагу на всіх фронтах.

Німецькі кола в Букарешті твердять, що саме тепер відбуваються переговори між Німеччиною й Росією в справі нової угоди, головно щодо Балкану і Близького Сходу.

З тих самих джерел походить вістка, що поворот до Берліну німецького амбасадора фон Папена в Туреччині стоїть у звязку з плянованим новим договором. Папен прибув кораблем до Констанци а звідтам подався літаком до Берліну.

Кажуть, що Берлін хоче оминути конфлікту через Дарданелі, Іран (Персію) та інші місця, де сходяться інтереси Німеччини і Росії.

ЯПОНІЯ ЗЄДНЮЄ РОСІЮ ПРОТИ АМЕРИКИ

Японський уряд робить советській Росії далекойдучі уступки, щоб лиш зєднати собі її на союзницю, рахуючись видимо з можливістю війни між Японією й Америкою.

Які саме оферти робить японський уряд советській Росії котру ще так недавно Японія трактувала як парія, поки що держиться в тайні. Чутки подають, що Японія пропонує Росії захоплення північно-західнього Китаю, цілого Афґаністану й цілої Індії. Один японський часопис подає, що Японія повинна заявитися за відкликання японсько-російського договору в справі Сахаліну, що давав Японії дуже коштовні рибацькі концесії; з того роблять висновки, що таке уступство Японія зробить.

У тім самім часописі появилася стаття, яка каже, що ніщо не може вирятувати Японії від остаточної розправи зі Злученими Державами.

МОСКВА ВЖЕ ВИПРАВДУЄ НАЇЗД НІМЦІВ

Ще недавно Москва бурилася проти Німців, що заняли Румунію. Але це довго не потревало.

Ось 24 жовтня большевицькі ґазети "Правда" й "Красная Звезда" помістили довгі статті про реорґанізацію румунської армії Німцями.

Обі ґазети пишуть, що при давній владі за Карла, румунська армія не була всилі обороняти край. Цеб то, що аж Німці оборонятимуть Румунію. Перед ким? Перед Москвою? Й чому Москва має бути рада, що Німці перед нею будуть обороняти Румунію? Чи Москва сама вважає себе за таку погану наїздницю й грабіжницю?

Скільки коштувала Фінляндію війна з Росією

Державний буджт Фінляндії на 1941 рокі, пять разів більший від буджету на 1940 рік, дає перший ясний погляд на те скільки коштувала Фінляндію війна Фінляндії з Росією й післявоєнна відбудова.

Фіни плянують нарік виплатити 17,924,000,000 марок або около 358,480,000 долярів. Минулого року, не включаючи надзвичайних ухвал на протязі війни, буджет був на 3,573,000,000 марок, або коло 71,460,000 долярів.

Щоб зібрати потрібні гроші, плянується податок від продажей, вищий доходовий податок від реальностей, і державну позичку в сумі 2,310,000,000 марок або коло 46,800,000 долярів.

Між плянованими видатками Фінляндії є 800,000,000 марок на виевакуованих через війну, 8,000,000,000 марок на воєнні відшкодування, 1,250,000,000 на поселення збігців на нових землях і 2,000,000,000 марок на військові видатки.

АНГЛІЯ ПІДПИСАЛА ВІЙСЬКОВИЙ СОЮЗ З ЧЕХОСЛОВАЧЧИНОЮ

Начальна команда чехословацької армії й британський уряд підписали тут військову угоду про спільну кампанію збройних сил двох держав проти Німеччини.

У вступі до угоди обі сторони стверджують своє спільне бажання вести війну проти Німеччини аж до своєї перемоги. Угода подає докладно, як має воювати чехословацька армія, під якою командою, і що.

Угоду підписали в імені британського уряду міністр заграничних справ Галифакс, а в імені чехословацького уряду чехословацький міністр заграничних справ на вигнанні Ян Масарик.

ЗІ СПОМИНІВ ВИНСТОНА ЧОРЧИЛА

(Продовження зі стор. 4)

можливому плянові не судилося зреалізуватись. "Розгром Росії, застрашення і притягнення до себе Румунії, завойовання країни хліба й нафти, загроза Британській Імперії в Азії... все це перекреслив Фалькенгайм у кількох сухих реченнях меморандуму... Половина зусиль, четвертина жертв, розтрачених марно під Верденом, могли б наладнати дефекти комунікації багатих територій України. Російським південним арміям Брусілова не довелося б одержати її побід, бо вони були б знищені ще перед тим. Румунія зі своїми 500,000 вояків, зі своїми цінними ресурсами збіжжя й нафти, вмішалася б у війну не не спізнено і як союзник, а не як неприятель. Але школа формулок перемогла школу фактів, професійний дух показався сильнішим від духа фактичного, підчинення теорії поставлено вище від шукання реального. Атакувати наймiцнішого ворога в його найсильнішій позиції, а не ворога слабшого в пункті найслабшім, ось була засада, ще раз признана слушною в воєнній політиці Німеччини."

* *

Примітка Редакції: Містимо цей уривок зі споминів Винстона Чорчила, в минулій Великій Війні першого лорда адміралиції а тепер премієра Британії, на доказ, як бистро він оцінює мілітарні промахи Німців.

Багато невідомих творів Лисенка

В родині славного українського композитора Миколи Лисенка, який помер в 1912 році, зберігаються досі невидані друком його твори.

Є там комічна опера в трьох актах "Енеїда", до слів Івана Котляревського, а також частини незакінченої опери "Сафо", а також хори, арії, дуети.

Також музичні твори до слів М. Старицького "Чарівний сон" і "Остання ніч".

Крім того є ще багато невиданих друком романсів, вокальних ансамблів (дуетів, тріо, квартетів) і творів для фортепяну.

Всі ті твори хотять у короткім часі видати друком.

Смерть і народження це дві межі. За цими межами є щось однакове.

о. П. Божик

Що бачив я у Східній Канаді

Павло Романів.

Ми відвідали також Павла Романова, який 12 літ тому переселився до Ґрімсбі з Вінніпеґу. Тоді, коли ми в нього були, він направляв дахівки на хаті. Романів не був мені особисто знаний у Вінніпеґу, зате була мені добре знана пані Романова; вона рідна сестра Всеч. о. П. Олексіва. Я її не пізнав. Постарілась, похудла, тільки усміх на лиці й очах остався той самий, що мала колись. Ґазда також постарілий, похуділий, став дещо похилий вперед, як сам про це заявив. Хата в них вигідна. Кілька розкішних яворів шуміли на обійстю. Має гарних пару коней і корову.

Фарма в Романова то дійсна красуня, положена троха під горбом. Романів показував мені свій сад. Який же то сад в нього! Гарні сливки, яблінки, але найгарніще подобася мені грушковий його лан. 1,300 молоденьких грушок росли собі рядочками, усміхаючись до липневого сонця. На другий рік, говорив мені господар, молоді грушечки будуть уже цвісти й овочі родити. Панство Романові були нами дуже раді й просили нас, щоб ще коли до них прибути. Ми посиділи кілька хвилин в їх хаті на пухких софах, потім стиснули собі долоні й поїхали далі. На розході просив мене Романів, щоб від нього поздоровити в Вінніпеґу всіх його знайомих, що я отсе в його імени виконую.

XXV.
Подорож до водопаду Наяґари.

Вечоріло. Сонце посувалося поволи за онтерійські скали, щоб на заході спочити по тяжкій подорожі по небі і звільнити людей від жари, яку ввесь день немилосердно на них сипало. Дорога вела підгірям вдолину поміж українські хутори, що тут то там розложилися, — незабаром ми знайшлися на асфальтованім гостинці, що провадить через Ст. Кетерин до Наяґара Фалс,

Ст. Кетерин модерне місто, має гарні будинки. Скільки має населення, я не розпитував. Місто не дуже велике, але й не мале, бо курсують в нім трамваї. Говорив мені Всеч. о. Борецький, що Українців у Ст. Кетерин буде около 200 родин. Церкви не мають, ані ніякої салі, розбиті в атоми. Я не допитував у Всечеснішого до яких груп себе ті недобитки зачисляють, та як називаються ту групи і де їх центри.

Від о. Борецького я довідався, що він має в Ст. Кетерин кільканадцять родин вірних та що він один раз у місяць править для них богослуження в сутеринах римо - католицької церкви, до якої належать Анґлійці. Ми заїхали на подвіря тої церкви, де о. Борецький мав якісь орудки.

Яка ж то церква! Цитаделя, ґмах, з цегли, величезні сутерини під нею. Коло церкви трохи збоку палата, де живуть духовні, що обслугують ту громаду. Є їх аж три. Показує, що то не яка будь громада, що належить до тої церкви. Мусить бути велика і поважне. Недалеко церкви під горбком величезна школа для дітей і дім для сестер Служебниць, що школою заправляють.

Нам на зустріч вийшли три отці, очевидно парох і два його сотрудники. Парох міг мати около 40 літ, сотрудники молодші. Вони подали нам руки. Всі три веселі, бадьорі, з піднесеними чолами. Чистенькі на них одіння, ані знаку порошинки.

По короткій розмові, на подвіря виїхав самохід, а з нього вийшли три особі — жінка, її муж і син. Всі три отці нас оставили й подались до тих людей і щось з ними говорили. Я дивився на них, і добачив, що Анґлійці горді з себе, знають, що роблять і себе дуже добре розуміють. Всі ті будинки, церква, школа, дім Сестер і палата, де мешкають священики, промовляють, що Анґлійці римо-католики солідні, вирозумілі, який небудь гультіпака, як це діється в нас Українців, їх не розсварить, не розібє. Вони знають згори, де католицький ворог бє свої клини, ті клини вміють витягнути і до печі вкинути. Я виробив враження, що Анґлійці римо-католики, це великий нарід, якому трудно дорівняти. Вони не те, що ми Українці. Їх також в Канаді розбивали віками протестантські організації, але вони не далися. Кожна їх дитина переходить католицьку школу й добре катехизована.

З церковного подвіря ми рушили гостинцем просто на полудне до водопаду Наяґари. Авто наше рвало вперед й одноманітно бреніло. Я сидів мовчки в авті і думав про наших людей. Я зобразив собі ті процеси за церковні будинки, які повстали через свистунівську організацію, горіння церков наших через релігійну незгоду, убивання наших священиків на релігійнім тлі. Всч. о. Борецький завважив, що я сумний, нахиляючись до заднього сидження сказав до мене:

"Чому отець сумні? Мабуть тому, що в Ст. Кетерин ми греко-католики не маємо церкви, однак з Божою поміччю я половину Українців, що в Ст. Кетерин живуть, пригорну до церкви, а тоді й будинок свій буде, церква, в якій зможу хвалити Бога Творця з нашими вірними."

Дав би то Бог, щоб так було, — сказав я.

Я думав далі про відступників і про церковних розбивачів у Канаді. Я пригадав собі, що я колись також не належав до католицької Церкви, навіть до неї деколи ворожо відносився, однак побачивши, що стою не на тій дорозі, що належить, перепросив католицьку Церкву в "Канадійськім Українці", щиро висповідався перед католицьким священством і злучився з католицькою Церквою і то в той час, коли було найбільше відступників від католицької Церкви. Я поступив так, як св. ап. Петро і Павло. Не розумію того, чому й други Українці з Буковини не можуть поступити так, як я поступив. А ще більше не розумію того, як деякі Галичани греко-католики ані з цього ні з того, відчахнулись від своєї рідної Церкви, скочили до нового православя, автокефалії, думаючи, що зробили ніби добрий крок.

Отсе, що я думав, розказував обом молодим отцям і доводив, що за відступство деяких Галичан винні найбільше світські часописи й лідери, що бунтували Українців проти матірньої церкви.

Падав сумерк, як ми прибули до міста Наяґара Фалс. Місто поважне, находиться над самим водопадом, на границі Америки. Водопад Наяґари, здається мені це найбільший водопад у світі. Широкий 3,500 стіп, спадає зі скали яка має 160 стіп висоти; вода приходить до нього з американського озера Ірі, над яким лежить Дітройт, Клівленд, Бофало й інші міста. Я довідався, що на секунду спадає 11 міліонів кварт води, чинить рев і шум, що чути на кілька миль довкруги. Береги по канадійськім і американськім боці досить великі, вода нижче водопаду піниться і ніби кипить. Сила людей сидить на берегах цеї рвучої води і дивиться на воду, як спадає зі скали в долину. Там, де спадає вода — ніяка сила не годна вдержатися. Около 15 літ тому в розпуці, що не мав парохії, кинувся в той вир о. Митрофан Поплавський, який був довгі літа парохом російської православної церкви в Вінніпеґу. На березі з американського боку знайшли лист, в якім самогубець просив поліції, щоб зайнялася його сином і женою. Це діялося тоді, коли російська церква в Америці зістала розбита на багато єпископських округів, які себе постійно нищили, а через це єпископ Платон, до якого небіжчик належав, не міг дати покійному церкви для обслуги.

Настала ніч, однак водопад було добре видно, бо світла з високих будинків, що по обох боках водопаду, кинуло своє світло на водопад, забагрило його й дало воді прекрасний, мальовничий вигляд. Нікому з гостей ані в гадці не було, що то вже ніч, сиділи далі спокійно на мураві недалеко сповзів до ріки, смакували люлечки, або жували жуку. Я й оба отці подались до невеликого парку, що находився через дорогу від берега водопаду. Парк невеликий, може два акри землі, похилений до полудня, мов і собі дивиться на бистрі води водопаду.

Читачі чули нераз слово парк. Це город з цвітами, поперерізуваний то рівними, то луковатими стежками і дорогами, в якім находяться крім цвітів цвітучі корчі й дерева. Парк освітлений жарівками, які находиться на високих стовпах. В нім роїлися люди: ходили повільно одні попри других, розмовляли і гляділи на цвіти й живоплоти. На середині парку находиться мале озеро, зовбільшки як звичайна хата. Кругом озера ріжними зиґзаками лежало на березі ріжної величини каміння. В тім озері плавав собі свобідно та безжурно довгошиїй лебідь і ліниво кидав очима на людей, що на него вліпили свої очі.

Про красу цього парку я не смію писати нічого більше, бо перо моє заслабе і бракнуть мені слова, щоб як слід його описати. Його впорядкував та добирав сорти цвітів та дерева не звичайний огородник, що розуміє ботаніку, але якийсь дивний поет, артист, що мав смак у красі, більше, чим мають всі артисти світа! Здається мені, що така краса навіть у сні мало кому сниться. Красу того парку ніхто не всилі передати читачам на папері.

(Далі буде).

Християнська наука є остільки ясна, що діти розуміють її так, як треба. Тільки люди, що бажають удавати з себе та званися християнами, але не бути ними, можуть не розуміти її.

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, шифкарти, купно-продаж гавзів, акрів, фарміа та інших ріжних справ. Залучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg. Res. Tel. 21 176.

ФОНД ОСІННЬОЇ КАМПАНІЇ "УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ"

Гадовський Василь,
Торонто, Онт. **$1.00**
Підчас обіду в домі бл. п. Прокопа Жарого, в Алвіна, Саск., на заклик Впр. о. М. Оленьчука зібрано **$5.50**
Мила несподіванка для свого Тата, п. Дмитра Федечка в домі п-ва Дм. Федечка, Дервент, Алта., зібрано ... **$4.70**

Збірку доручили Отці Василіяни з Мондеру:
(1) На обіді по похороні бл. п. Мих. Безпалка, Піт, Алта., зібрано **$2.65**
(2) Підчас весільної забави в домі п-ва Зарівних, Піт, Алта., з нагоди вінчання своєї доні Павліни з п. Ф. Ґусновським зібрано **$3.40**

Судик Василь, Лігал, Алта. **50c**
Забава з нагоди уродин п. Федька Мельника, Іннісфрі, Алта., на заклик п. В. Ґнири зібрано **$2.50**
Забава для п-ва Ів. Вербіцьких, Іннісфрі, Алта., з нагоди їх 68-ух уродин. На заклик п. І. Вербіцького зібрано **$3.50**
Збірку перевів п. В. Ґнира.
Збірка з похорону бл. п. Олени Топущевської, яку переслав Всеч. о. І. Лесюк, ЧСВВ., в сумі **$1.95**
Шиі Іван, Алтікейн, Саск... **50c**
З нагоди золотого ювилею подружжя пані Анастазії Мальованої, Редвотер, Алта., підчас обіду на заклик п. Петра Пасемко зібрано **$3.50**

Впорядчикам збірок і жертводавцям складаємо щиросердечну подяку. Завзиваємо наше громадянство до дальших нескупих збірок на Фонд Осінньої Кампанії.

Адміністрація.

ВЕЛИЧАВИЙ БАЗАР

відбудеться в

УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ В МОНДЕРІ, АЛТА.

20, 21 і 22 листопада 1940 р.

за старанням жіноцтва містечка Мондер у користь

УКРАЇНСЬКОГО ШПИТАЛЮ В МОНДЕРІ

Жіноцтво містечка Мондер, Алта., рішило цего року устроїти ВЕЛИКИЙ БАЗАР і віддати ввесь дохід на наш Шпиталь у Мондері.

Всі ми знаємо, що шпитальні видатки є дуже великі, особливо в теперішнім воєннім часі. Знаємо й це, що наш шпиталь побудований якраз на початку фінансової кризи. Хоч управляючі ним Сестри Служебниці своює працею й ощадністю сплатили грубі тисячі довгу, все ж таки довг ще тяжить на будинку. Морґеджові компанії побирають великі проценти з тяжко запрацьованого гроша. Вже час наспів, щоб люди доброї волі помогли нам скінчити це ярмо з нашої так гарної й корисної інституції, й тим самим внпаго родити кривду, що заподівають ті, котрі не хотять заплатити за шпитальну услугу.

Це зробити ми можемо, якщо схочемо. Тепер саме, коли наші пані з Мондеру підприйнялись такого гарного діла, поможім і ми — кожний хто може — а можемо всі як один. Як не працею, то кількома центами. Ми тепер розсилаємо базарові книжечки навіть поза границі Алберти і сподіємось, що люди доброї волі поможуть їх розпродати.

Базаровий Комітет.

ПРИХОДІТЬ НА ВІДЧИТ П. ТРЕЙСІ ФИЛИПСА В ЕДМОНТОНІ

В неділю, 10-го жовтня, в 3-ій годині пополудні, буде промовляти в салі Українського Народнього Дому в Едмонтоні п. Трейсі Филипс, визначний Бритієць, який приїхав недавно з Англії. З п. Филипсом подорожує також його дружина, з роду Українка — Любка Колесса, славнозвісна українська фортепяністка.

В подорожі по Західній Канаді товаришить п. Филипсові посол Орест Жеребко з Саскачевану, який також буде промовляти в Народнім Домі в слідуючу неділю.

27 кандидатів у міських виборах в Едмонтоні

Міські вибори в Едмонтоні відбудуться 13 листопада. Виберуть мейора, сімох алдерменів, трьох членів шкільної ради для публичних шкіл і трьох для сепаратних шкіл. Офиційна номінація кандидатів відбудеться 4 листопада.

Виглядає, що кандидатів на всі уряди буде 27, отже менше як звичайно буває. Тільки ситизенський комітет виставить повну лісту кандидатів на всі 15 вільні місця. Ця організація висуває мейора Фрая поновно на той уряд.

Інші групи ставлять неповну лісту кандидатів. Другим кандидатом на мейора є алдермен Д. А. Ґравт, що кандидує як незалежний.

У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ на будуть асентерувати робітників, щоб не паралізувати американської індустрії, так сказав асентерунковий адміністратор, Кларенс Дікстра.

Присилайте передплату!

WE WILL NOT BE UNDERSOLD

СПЕЦІЯЛЬНА ОБСЛУГА ДЛЯ НАШИХ
Українських Костумерів

Для того щоб помогти Вам у Ваших покупках,
Для того щоб зробити Ваш побут у нас приємним,
Для того щоб Ви чулися як дома,

МИ ТРИМАЄМО ТЕПЕР УКРАЇНСЬКИХ КЛЕРКІВ У КОЖНІМ ДЕПАРТАМЕНТІ НАШОГО СТОРУ

Управителька Убрань для Пань і Дівчат
Я бажаю висловити свій товариський привіт до всіх моїх Українських Приятелів, а найбільше до тих, що говорять моєю матірньою мовою, котрих я ще не мала приємности особисто побачити. Я прирікаю, що моє свідоцтво получене з 10-літньою практикою поможе Вам у Вашім закупні. Наш склад зимового товару тепер є в найліпшім стані і я знаю, що вартости в Армі і Нейві є найдешевші, які Ви можете дістати деінде. Коли Ви є в Едмонтоні, зайдіть до Армі і Нейві. Ми завсіди Вас дуже радо витаємо.

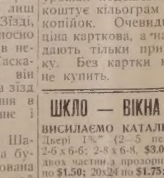
М. Мельничук.

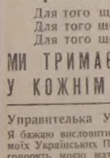
М. Нагайовський

Управитель Черевиків для Мужчин і Хлопців
Мені завжди спричиняє велику приємність обслуговати своїх земляків і говорити до Вас нашою мовою, так, щоб Ви мене краще розуміли і щоб Ви могли висловити своє бажання. СТОР АРМІ і НЕЙВІ має найменше одного українського клерка в кожнім департаменті. Я говорю й за них, що ми бажаємо обслуговати Вас. Ми завсіди будемо пробувати задоволити Вас. Памятайте, що Ви можете закупити все для їди й убрання для цілої фамілії по ніжчих цінах. Очікуємо, щоб обслужити Вас.

WE ALWAYS SELL FOR LESS
Army & Navy
DEPT. STORE — EDMONTON, ALTA.

Д-р Іван Оробко вернувся до Едмонтону

Д-р Іван Оробко.

Довідуємось, що д-р Іван Оробко вернувся вже з подорожі до Америки й далі веде свою канцелярію під числом 207 Мозер-Райдер Будинку.

C. E. GARIEPY

Голосуйте при слідуючих міських виборах на п. Ґерепі, кандидата на алдермана, який через послідних 14 літ тростом для сепаратних шкіл в Едмонтоні. За ввесь свій час п. Ґерепі був приятелем Українців і ніколи не відмовився помочі для нас. Тому обовязком Українців в Едмонтоні є дати йому всю можливу поміч у надходячих міських виборах, що відбудуться дня 13 листопада.

(Виборець).

ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА!

Зприводу завваг надрукованих в "Українськім Голосі", з дня 23 жовтня, ч. 43, під заголовком "Мимоходом" провінціональний заряд Братства Українців Католиків Канади чується зобовязаний дати до загального відома слідуюче: На Зїзд БУК-а одержали офиційне запрошення такі — премієр Саскачевану Петтерсон, проф. Симпсон, Всеч. о. Д-р В. Кушнір (прошено прибути на суботу) і Всеч. о. Ст. Семчук, який завчасу повідомив про свою цеможливість прибути на Зїзд цього року. Для всіх інших членів і не членів, прихильників і неприхильників БУК-а, були загальні запрошення в пресі. Отже хто лиш хотів бути присутній на Зїзді, міг на ньому бути. Відносно особи п. В. Свистуна — в неділю п. В. Свистуна в Саскатуні не було. Приїхав він тільки в понеділок і не на зїзд БУК-а. Через те подання в "Мимоходом" безпідставне і неправдиве.

Для загального відома Шановної публики, щоб вона була правдиво поінформована про бенкет, подаємо, що той бенкет відбувся від 6-ої до 8-ої год. вечером, в Кінґ Джордж Готелі, на який **запрошено тільки представників** різних організацій.

Було б бажаним на будуче, щоб не повторювались подібні як "Мимоходом" твердження. А представники українських газет щоб діставали інформації про певні свята чи бенкети у відповідальних осіб. Тоді не було б у пресі безпідставних заключень.

За Заряд Братства Українців Католиків Канади (Саскачеванської Секції):

С. Я. Ділич, голова.
Антін І. Яремович, ген. секретар.

* *

Від Редакції "У.В." Думаємо, що провокацні, сплетні та постійні "колючки" малограмотного автора "Мимоходом" в "У.Г." не варті того, щоб Заряд Б.У.К-а публично їх спростовував, або з ними полемізував. Чому понижати себе і знижувати престіж своєї Організації до того рівня прилюдних дискусій, на який зійшли вже "журналісти" згаданого часопису?

В цім случаю, сотки учасників Зїзду Б.У.К. в Саскатуні бачили хто на Зїзді був, а кого не було. Двадцять і шість осіб на вечері в готелі також знають хто там був, а кого не було. Тисячі людей читали в "Українських Вістях" хто з Вінніпегу був і брав участь у Зїзді. Отже чим тут турбуватися? Що "Український Голос" пише інакше? Хай собі пише. Чейже читачі того часопису вже мали час і можність переконатись про вартість інформацій у тій газеті.

З НАРОДНЬОГО ДОМУ В ЕДМОНТОНІ

Приходіть численно на —
ВЕЛИКИЙ БАЗАР
який відбудеться в днях 7, 8 і 9 листопада в салі Народнього Дому, 9620-109 вулиця. Початок кожного вечора в годині 8.30. Цінні Розігравки, гарні нагороди, бінґо і т. п. В суботу, 9-го грудня

ЗАКІНЧЕННЯ БАЗАРУ І ТАНЕЦЬ!

Памятайте дати! Приходіть завчасно.

* *

В неділю вечером, в годині 8.30, відбудеться

ЛИСТОПАДОВИЙ КОНЦЕРТ

Ріжнородна програма. Прийдіть громадно і своєю присутністю причиніться до кращого звеличання листопадового чину.

ЗАРЯД.

Жертвують на амбулянс

Нові відділи РКУК повстали заходом посла Ореста Жеребка в Краснім, Саск., і Вишарт, Саск. На закупно амбулянсів для Червоного Хреста зложено в Кридор, Саск., $38, У Вест Бенд, Саск., $12.36, а в Торгилд, Алта., $3.50.

Скільки коштує, щоб убити одного вояка

Американський сенат уже так привик до думки, що Америці прийдеться воювати, що членй його почали навіть обчислювати, скільки треба витратити грошей, щоб убити одного вояка.

Посол Александерів Минесоти подав, що аби вбити одного вояка в часах римського цісаря Цезара, треба була тільки теперішних 75 американських центів; підчас наполеонських війн треба було вже $3,000; підчас громадянської американської війни відскочив до $5,000, а в великій війні до $21,000.

Підчислення в теперішній війні виявляють, що тепер аби вбити одного ворожого вояка, греба витратити коло $50,000.

Хліб у Росії дорожіє

Московський уряд через свою торговельну комісію підняв ціни на хліб у Москві й Ленінграді на 15 процент. Житній хліб коштує по 1 рублеві за кільограм, а питльований — 1 рубель і 14 копійок.

Картопля через великий урожай подешевіла. В Москві коштує кільограм 1 рубель 20 копійок. Очевидно, що це ціна карткова, а на картки видають тільки приписану пайку. Без картки ніхто нічого не купить.

ШКЛО — ВІКНА — ДВЕРІ
ВИСИЛАЄМО КАТАЛЬОГИ ДАРОМ.
Двері 1⅜" (2—5 пепельові двері) 2-6 x 6-6; 2-8 x 6-8, **$3.00.** 1⅜" вікна з двох частин з прозорим шклом 20x20 по **$1.50;** 20x24 по **$1.75;** 24x24 по **$2.00;** Зимові вікна та сама ціна. Шкло до гари **$2.00;** Виндшілд **$3.00;** Шкло до вікон, квадратовий фут. **12c.** 33% опусту при закупні всього запасу.
SASKATOON GLASS CO.
430-20th Street West, Saskatoon, Sask.

100-Процент Чистий Лай
ПЕЛЮСТКАМИ

НАКОВАНИЙ В ЕДМОНТОНІ
Особливо відповідний до Роблення Твердого Мила

На відворотній стороні наліпки є точні вказівки в українській мові про те як виробляти мило.

H. H. COOPER LIMITED
EDMONTON, ALTA.

ПРОДАЖА Й ОБСЛУХА
Телефон 26421
WADE & RICHARDS
10166-102nd Street, Edmonton.
Радія — Машини до Прання, Рефріджерейтори Вестінґгавза

ДЛЯ РІДНИХ ШКІЛ
Маємо ПЕРШУ ЧИТАНКУ М. Матвійчука, ціна 45 центів. Замовлення з грішми посилайте на адр.:
UKRAINSKA TORHOWLA
806 Main St. Winnipeg, Man.

Кінець світової вистави в Ню Йорку

Світова виставка в Ню Йорку, яка почалась ще 1939 року, на весну, остаточно закрита. Останнього дня її відвідало 537,000 людей. Разом у два сезони виставу відвідало 45 міліонів людей, які оплатили вступ. Крім того кілька міліонів людей були на виставі безплатно.

Площу, на якій відбулась вистава, передається містові Ню Йорк, яке затримає деякі виставові будинки, а решту влаштує, як великий розривковий парк.

Хінці перейшли в наступ на цілому фронті

З Шангаю повідомляють, що хінські реґулярні війська й партизани розпочали одночасно наступ проти Японців на цілому фронті, що тягнеться на півтора тисячі миль з півночі на південь.

У північних Хінах партизани атакують Японців великими силами, користуючись тим, що Японці зменшили тут залогу, виславши військо на південь.

У провінції Шансі, 20,000 Хінців наступають на Японців.

Японські часописи повідомляють, що військо генерала Чан-Кай-Ші веде широкі операції в ріжних відтінках фронту.

ПРИГОДА З МУЛОМ

У стейті Тексас мул ішов собі спокійно залізничим шляхом. Надіхав потяг. Мул не вступився і потяг став. Потім машиніст і кочеґар дві години просили мула, щоб уступився з треки. Але мул був упертий. Минули дві години і мул далі стояв на треці. І потяг також стояв. Тоді залізнича служба з розпуки застрілила мула, а поспішний потяг пігнався з двогодинним опізненням.

Етикета.

— Люди з добрим вихованням не позіхають у товаристві других.

— Правда, але теж люди з добрим вихованням не звертають голосно уваги тим, що позіхають, або що не мають доброго виховання.

* *

У шпиталі.

Лікар до (норси): Боюся, що цей пацієнт уже мертвий.

Пацієнт (підіймаєтьси) — Ні, ні, я ще живу!

Норса: — Сидіть тихо, лікар ліпше знає!

Платимо Найвищі Ціни
ринкові за яйця і за всякий живий та обскубаний (дресд) дріб. Ми гарантуємо Вам справедливу вагу і ґрейд. Шліть або доставляйте свій дріб до:
EDMONTON PRODUCE COMPANY, LIMITED
(Заснована 1930)
9516-102 Ave. Edmonton. Phone 22903

Пошукую спільника
або спільниці для стору в добрім положенні. Заінтересованих прошу зголошуватись на адресу:
UKRAINIAN NEWS
10012-109 Street Edmonton, Alta.

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тягарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10322 - 104 St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522 .. Тел. уночі 72569

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

4. листопала, 1940.

ПШЕНИЦЯ —	
Но. 1 Гард	48
Но. 1. Нортерн	48
Но. 2 Нортерн	46
Но. 3 Нортерн	44
Но. 4. Нортерн	37
Но. 5 Нортерн	32
Но. 6 Нортерн	28
Фід	24
Овес —	
Но. 2 С. В.	17
Но. 3 С. В.	14
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	21
Но. 2 С. В.	21
Но. 3 С. В.	20
Жито —	
Но. 2 С. В.	25
Но. 3 С. В.	21

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	650—700
Середні	550—625
Звичайні	450—550
Ялівки —	
Добрі до вибраних	600—650
Звичайні до середніх	525—575
Корови —	
Добрі	375—425
Звичайні до середніх	300—350
Бугаї	325—450
Годівник —	
Добрі до вибраних	500—600
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі	750—850
Інші вдолину від	700
Свині —	
Бейкони	800
Яйця — Гуртівники платять за посилки з фармів.	
Великі А	30—31
Середні А	28—29
А Пуллетс	18—20
Ґрейд В	18
Ґрейд С	10—11
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	27
Но. 1	22
Но. 2	19
Без ґрейду	14

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

4. листопада, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	70
Но. 2 Нортерн	68
Но. 3 Нортерн	66
Но. 4 Нортерн	62
Но. 5 Нортерн	58
Но. 6 Нортерн	55
Фід	51
Ячмінь —	
Но. 1. С. В., 6-граний	39
Но. 1. С. В., 2-граний	46
Овес —	
Но. 2. С. В.	32
Но. 3. С. В.	30
Жито —	
Но. 2 С. В.	43
Но. 3 С. В.	38
Лен —	
Но. 1. С. В.	123
Но. 2. С. В.	118
Но. 3. С. В.	109

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Д-Р Е. В. ЗВАРИЧ
Лікарі й Оператори
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 27862
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р І. ВЕРХОМИН
ЛІКАР І ХІРУРҐ
Пересвітлення проміннями Рентгена (X-RAY), ультра-фіолєтне світло і коротко-лучева машина до огрівання.
DR. J. VERCHOMIN
541 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.
Тел. офісу 24543 . Рез. 25884

Тел. офісу 22216.
Д-Р ВАСИЛЬ ОРОБКО
Дентист—Dentist
239 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіенарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

10024 - 101 St STREET
Near the Journal ~ EDMONTON

ПИТАЙТЕ ЗА —
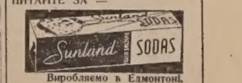

Виробляємо в Едмонтоні.

Сталін простягає руку по Дарданелі

Вибух війни на Балкані підніс відразу питання, яке становище займе Росія. Американська преса нотує вістку з Будапешту, що Росія була поінформована наперед про італійські пляни проти Греції та що Сталін використає ситуацію, щоб захопити під свою опіку Дарданелі.